

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა
საქრუსენერგო

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი
ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

2021 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

1 კომპანია და მისი საქმიანობა	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	6
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	17
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება.....	19
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები.....	21
7 ბალანსები და ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	26
8 ძირითადი საშუალებები.....	27
9 მარაგები.....	29
10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.....	30
11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31
12 სააქციო კაპიტალი	31
13 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	32
14 მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალი	32
15 სხვა ხარჯები	33
16 სხვა შემოსავალი.....	33
17 ფინანსური ხარჯები.....	33
18 ფინანსური შემოსავალი	34
19 მოგების გადასახადი	34
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და მოვალეობები	34
21 ფინანსური რისკების მართვა.....	35
22 კაპიტალის მართვა	38
23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	38
24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა, შეფასების კატეგორიის მიხედვით	40
25 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ.....	40

დანართი: მმართველობითი ანგარიშგება - 2021 წლის ბიზნესის მიმოხილვა

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო-ს აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო-ს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე კომპანიის საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის; და
- ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ შენიშვნებს, მათ შორის ყველა მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, არის თუ არა მმართველობის ანგარიშგება არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება, გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები მათ მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვაგვარადაც, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

შპს ფრაიზუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2022 წლის 20 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2022 წლის 20 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	0	78,356	76,315
გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები	0	10,411	-
აქტივები გამოყენების უფლებით		586	580
სხვა აქტივები		609	520
არამატერიალური აქტივები		376	460
სულ გრძელვადიანი აქტივები		90,318	77,875
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	9	3,712	3,465
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	5,874	6,503
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		523	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	46,548	45,826
სულ მიმდინარე აქტივები		56,657	55,794
სულ აქტივები		146,975	133,669
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	12	230,000	230,000
დამატებითი შენატანი კაპიტალში		2,185	2,185
დაგროვილი ზარალი		(86,065)	(99,941)
სულ კაპიტალი		146,120	132,244
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები		578	625
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		578	625
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	277	800
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		277	800
სულ ვალდებულებები		855	1,425
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		146,975	133,669

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2022 წლის 20 აპრილს:

ბაჩანა სულაძე
გენერალური დირექტორი

მანუკა მენაღარიშვილი
ფინანსური დირექტორი

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია მე 6 დან 43-ე გვერდის ჩათვლით, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	78,356	76,315
გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები	8	10,411	-
აქტივები გამოყენების უფლებით		566	580
სხვა აქტივები		609	520
არამატერიალური აქტივები		376	460
სულ გრძელვადიანი აქტივები		90,318	77,875
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	9	3,712	3,465
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	5,874	6,503
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		523	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	46,548	45,826
სულ მიმდინარე აქტივები		56,657	55,794
სულ აქტივები		146,975	133,669
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	12	230,000	230,000
დამატებითი შენატანი კაპიტალში		2,185	2,185
დაგროვილი ზარალი		(86,065)	(99,941)
სულ კაპიტალი		146,120	132,244
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები		578	625
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		578	625
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	277	800
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		277	800
სულ ვალდებულებები		855	1,425
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		146,975	133,669

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2022 წლის 20 აპრილს:

ბაჩანა სულაძე
გენერალური დირექტორი

მამუკა მენაღარიშვილი
ფინანსური დირექტორი

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია მე 5 დან 40-ე გვერდის ჩათვლით, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

*სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება*

<i>ათასი ლარი</i>	<i>შენიშვნა</i>	2021	2020
შემოსავალი მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	14	23,130	27,711
საიჯარო შემოსავალი მომხმარებელზე იჯარით გაცემული გადამცემი ხაზებიდან	8, 14	10,146	908
სხვა შემოსავალი	16	802	634
თანამშრომელთა სარგებლის დანახარჯი		(11,889)	(10,647)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	(4,422)	(4,262)
სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები		(2,630)	(2,537)
სხვა ხარჯები	15	(4,002)	(3,435)
საოპერაციო მოგება		11,135	8,372
ფინანსური შემოსავალი	18	3,771	3,241
ფინანსური ხარჯები	17	(296)	(262)
მოგება დაბეგვრამდე		14,610	11,351
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	(134)	(21)
წლის მოგება		14,476	11,330
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი		14,476	11,330

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია მე 5 დან 40-ე გვერდის ჩათვლით, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

*სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება*

<i>ათასი ლარი</i>	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანი კაპიტალში	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	230,000	2,185	(111,271)	120,914
წლის მოგება	-	-	11,330	11,330
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-
წლის სრული შემოსავალი 2020 წლისთვის	-	-	11,330	11,330
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	230,000	2,185	(99,941)	132,244
წლის მოგება	-	-	14,476	14,476
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-
წლის სრული შემოსავალი 2021 წლისთვის	-	-	14,476	14,476
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	(600)	(600)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	230,000	2,185	(86,065)	146,120

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია მე 5 დან 40-ე გვერდის ჩათვლით, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2021	2020
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები		38,043	29,048
მომწოდებლებისთვის და გადასახადებისთვის გადახდილი ფულადი ნაკადები		(8,558)	(6,441)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი ნაკადები		(12,433)	(10,166)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(134)	(21)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		16,918	12,420
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(19,508)	(4,183)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		286	200
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		3,771	3,241
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(15,451)	(742)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
კომპანიის აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდები		(600)	-
საიჯარო ვალდებულებების გადახდა		(111)	(17)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(711)	(17)
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(34)	(40)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11	45,826	34,205
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	11	46,548	45,826

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია მე 5 დან 40-ე გვერდის ჩათვლით, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1 კომპანია და მისი საქმიანობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფასს-თან შესაბამისობაში, 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის სააქციო საზოგადოება „გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო“-სთვის (შემდგომში „კომპანია“).

კომპანია წარმოადგენს ქართულ დახურულ სააქციო საზოგადოებას, როგორც ეს განსაზღვრულია „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის“ შესაბამისად. კომპანია ჩამოყალიბდა, როგორც სახელმწიფო მფლობელობაში არსებული საწარმო 1995 წლის მარტში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანების და საქართველოს მინისტრთა კაბინეტის 1995 წლის 22 აგვისტოს №504 ბრძანების შესაბამისად. კომპანიის დამრეგისტრირებული ორგანო საბურთალოს რაიონის სასამართლოა და მისი სარეგისტრაციო ნომერია 211324468.

კომპანიის მფლობელები არიან საქართველოს სახელმწიფო (50%), რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ და რუსეთის ფედერაცია (50%), რომელიც წარმოდგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიის“ (FGC UES PJSC) მიერ.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-7 შენიშვნაში.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საკუთარი მაღალძაბვიანი ელექტროგადამცემი ხაზების გამოყენებით ელექტროენერგიის გადაცემას საქართველოს ტერიტორიასა და მეზობელ ქვეყნებში, როგორებიცაა რუსეთი, თურქეთი, აზერბაიჯანი და სომხეთი. კომპანიის ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზების ნაწილი მდებარეობს რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე. კომპანიის ელექტროგადამცემი ხაზები წარმოადგენენ საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის შორის სინქრონიზებული ელექტროენერგიის მიწოდების ქსელს. კომპანია ფლობდა სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ 23 თებერვალს გაცემული ელექტროენერგიის გადაცემის უვადო ლიცენზიას.

2015 წელს კომპანიასა და სს ერთიანი ენერგეტიკული სისტემის ფედერალურ ქსელ კომპანიას შორის გაფორმდა ხელშეკრულება რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე მდებარე „კავკასიონის“ გადამცემი ხაზის იჯარისა და ტექნიკური მომსახურების შესახებ. იჯარის ხელშეკრულება ძალაში შევიდა 2015 წლის 1 იანვრიდან. კომპანიის მიერ მიღებული ჯამური შემოსავალი წარმოადგენს გადამცემი ხაზის იჯარით მიღებულ შემოსავალს და შემოსავალს ხაზის რემონტიდან.

ბიზნეს მოდელის ცვლილება. „ელექტროენერგიის შესახებ“ ახალი კანონი 2019 წლიდან ამოქმედდა, რომლის მიხედვითაც უნდა მომხდარიყო კომპანიის რეორგანიზაცია. „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ კანონის თანახმად, 2021 წლის 4 იანვარს კომპანიასა და სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“ („სსე“) შორის გაფორმდა ხელშეკრულება, რომლის თანახმად კომპანია ვალდებული იყო ელექტროგადამცემი ხაზები სსე-სთვის განუსაზღვრელი ვადით იჯარით გადაეცა. ხელშეკრულება ასევე მოიცავს ელექტროგადამცემი ხაზების სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების გაწევას კომპანიის მხრიდან. შეთანხმება ძალაში არ შესულა სანამ სსე არ მოიპოვებდა ელექტროენერგიის გადაცემის ლიცენზიას, რომელიც საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკ“) სპეციალურმა კომიტეტმა 2021 წლის 1 ივლისს გასცა.

2021 წლის 1 ივლისიდან, ბიზნეს მოდელის ცვლილებების შედეგად კომპანია გამოიმუშავებს საიჯარო შემოსავალს მისი მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზების იჯარიდან და შემოსავალს სარემონტო მომსახურებიდან. იჯარით აღებული აქტივების ანაზღაურება ფიქსირებულია ხუთი წლის ვადით და დამოკიდებულია სსე-სთვის დადგენილ ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფზე. ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფს და იჯარის საფასურს განსაზღვრავს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი).

იურიდიული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. კომპანიის იურიდიული მისამართია მარკ ბრონშტაინის ქუჩა. 1, თბილისი, 0178, საქართველო.

1 კომპანია და მისი საქმიანობა (გაგრძელება)

წარსადგენი ვალუტა. ეს ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. ხშირია ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში და იძლევა განსხვავებული ინტერპრეტირების შესაძლებლობას. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

2020 წლის 12 მარტს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კოვიდ-19 პანდემიად ოფიციალურად გამოაცხადა. პანდემიის გავლენის და გავრცელების შეზღუდვის მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორიცაა საკარანტინო რეჟიმი, კომენდანტის საათი, საერთაშორისო ფრენების შეზღუდვა და სხვა ზომები შეზღუდვები. საქართველოს ეკონომიკამ პანდემიიდან აღდგენის პოზიტიური დინამიკა აჩვენა 2021 წელს. ამ ტენდენციას ასევე ხელი შეუწყო გლობალური ეკონომიკის აღორძინებამ და გლობალურ სასაქონლო ბაზრებზე ფასების ზრდამ. თუმცა, საქართველოში ინფლაციას ასევე ხელს უწყობს გარკვეულ ბაზრებზე საქართველოში და გლობალურად მაღალი ფასები. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გადადგა შესაბამისი ნაბიჯები, რათა მინიმუმამდე დაეყვანა პანდემიის გავლენა კომპანიის ოპერაციებზე. ადმინისტრაციული სამსახური სრულად გადაერთო დისტანციურ სამუშაო რეჟიმზე, საწარმოში კი მოხდა ყველა წესის დაცვით საოპერაციო საქმიანობის შენარჩუნება. ამის შედეგად, პანდემიის გავლენა კომპანიის საქმიანობაზე მაქიმალურად იქნა შემცირებული.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს ქვეყნის ეკონომიკაზე და შესაბამისად კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის ყველა საჭირო ზომებს მიიღებს, რათა შეინარჩუნოს კომპანიის საქმიანობის მდგრადობა და განვითარება.

იხილეთ 25-ე შენიშვნა საოპერაციო გარემოში საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდგომ მომხდარი მოვლენების შესახებ.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“-ები) და საქართველოს კანონის „საბუღალტრო აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ მოთხოვნების შესაბამისად, ისტორიული ღირებულებების კონვენციის გათვალისწინებით. ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები მოცემულია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 შენიშვნა).

ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადება, ფასს-თან შესაბამისობაში მოითხოვს გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასების გამოყენებას. ის, აგრეთვე, მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გამოიყენოს მისი მსჯელობა და კომპლექსურობა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებაში. ის ადგილები, სადაც მსჯელობისა და კომპლექსურობის მაღალი დონეა ჩართული, ან ის ადგილები, სადაც დასკვნები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებებისთვის, გამოვლენილია შენიშვნა 4-ში.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც საწარმო ოპერირებს. კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა და კომპანიის წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("GEL").

ტრანზაქციები და ნაშთი. მონეტარული კაპიტალი და ვალდებულებები, რომელიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, კონვერტირებულია ქართულ ლარში იმ დღის გაცვლითი კურსის მიხედვით. უცხოური ვალუტის ტრანზაქციები აღრიცხულია იმ დღის ვალუტის გაცვლითი კურსის მიხედვით, მოგება და ზარალი, რომელიც ამ ტრანზაქციების და უცხოურ ვალუტაში მონეტარული აქტივების და ვალდებულებების დაანგარიშების შედეგად დადგება, წარდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, „ფინანსური შემოსავლებისა და ხარჯების“ ნაწილში.

წლის ბოლოს გაცვლითი კურსის კონვერტაცია არ ესადაგება არამონეტარულ საგნებს, რომლებიც იზომება ისტორიული ღირებულებით, არამონეტარული საგნები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაშია გაზომილი, კონვერტირებულია იმ კურსის გამოყენებით, რომელიც დაფიქსირდა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღეს. სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრული არამონეტარული საგნების უცხოური ვალუტა დაფიქსირდება, როგორც მოგება ზარალის სამართლიანი ღირებულების ნაწილი.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოფიციალური გაცვლითი კურსი, საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ განსაზღვრული იყო ამერიკული დოლარი $1=3.0976$ ქართულ ლარს და რუსული რუბლი $100=4.1479$ ქართულ ლარს (2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობა ასეთი იყო: ამერიკული დოლარი $1=3.2766$ ქართულ ლარს და 100 რუბლი $=4.4031$ ლარს.) ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად გაცვლადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები გაცხადებულია ხარჯებში, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის თანხით ან გაუფასურების ანარიცხებით, მოთხოვნის მიხედვით. ძირითადი საშუალებების ფასი, 2010 წლის იანვრის მდგომარეობით, ფასს-ში გადასვლის დღეს, განსაზღვრული იყო მისი იმ თარიღით სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის ჯგუფში შემოსვლა და დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე მინიშნება. თუ მსგავსი მინიშნება არსებობს, ხელმძღვანელობა შეაფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. აქტივისთვის გასულ წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანულირდება, როცა საჭიროა, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებების ცვლილებები.

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

ცვეთა. მიწას, მიმდინარე მშენებლობას და სათადარიგო ნაწილებს ცვეთა არ ერიცხებათ. სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით მათი ღირებულების ნარჩენი ღირებულების გადასანაწილებლად, მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
შენობა-ნაგებობები	10-დან 45-მდე
ელექტრო გადაცემი ხაზები	25-დან 45-მდე
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-დან 10-მდე
ავტომობილები	3-დან 10-მდე
საოფისე და სხვა აღჭურვილობა	5-დან 10-მდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებს აქტივის გასვლიდან, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როდესაც მოსალოდნელია, რომ მოხდებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულება. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივი გამოყენების უფლებით. კომპანიას გრძელვადიანი იჯარით აღებულ აქვს ორი მიწის ნაკვეთი სსიპ ქონების მართვის ეროვნული სააგენტოდან. კონტრაქტები შეიძლება მოიცავდეს როგორც იჯარის ასევე არა-საიჯარო კომპონენტებსაც. კომპანია ახდენს იჯარის თანხის გადანაწილებას საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტებს შორის მათი შესატყვისი საბაზრო ფასის პროპორციის მიხედვით.

აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველი აღიარება ხდება მიმდინარე ღირებულებაზე დაყრდნობით.

აქტივი გამოყენების უფლებით თვითღირებულებაში შედის :

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი ღირებულების განსაზღვრის ოდენობა,
- ყველა საიჯარო გადასახდელი, რომელიც გადახდილია იჯარის დაწყებამდე ან დაწყებისთვის, შემცირებული იჯარასთან დაკავშირებული მიღებული სარგებლით,
- სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით, და
- ხარჯებით რომელიც საჭიროა აქტივის თავდაპირველ მდგომარეობაში დასაბრუნებლად საიჯარო ხელშეკრულების შესაბამისად.

აქტივის გამოყენების უფლება ზოგადად იცვითება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და საიჯარო ვადას შორის უმცირესზე, წრფივი მეთოდის გამოყენებით. თუ კომპანიას განზრახული აქვს აქტივის შესყიდვის უფლების გამოყენება, მაშინ აქტივის გამოყენების უფლება იცვითება მიღებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე. მოცემულ აქტივებზე ცვეთა დაითვლება შესაბამისი საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე წრფივი ცვეთის დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
მიწა	40-დან 50-მდე

არამატერიალური აქტივები. არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფით, პატენტებით, სავაჭრო ნიშნებით და ლიცენზიებით.

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფა, პატენტები და სავაჭრო ნიშნები კაპიტალიზდება, მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში 2-დან 5-მდე
-------------------------------------	--

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით, უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არამატერიალურ აქტივებს, რომლებსაც განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნიათ და მზადაა გამოსაყენებლად, არ ერიცხება ამორტიზაცია და ყოველწლიურად ხდება მათი გაუფასურებაზე ტესტირება. აქტივების, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურებას განიხილავენ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ამოღებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც, ძირითადად, დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა ხდება (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებები ყოველი საანგარიშგებო თარიღით განიხილება, შესაძლო ანულისების თვალსაზრისით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პრინციპები. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღით, ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ. იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, ფასდება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კვოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კვოტირებულ ფასზე.

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები, ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი რესურსი).

ტრანზაქციის დანახარჯები ზრდადი დანახარჯებია, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. ზრდადია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო

3 არსებითი საადრიცხო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობის დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდა საწყისი აღიარებისას, შემცირებული ძირითადი თანხის ნებისმიერი გადახდით, მიმატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივები, შემცირებული ანარიცხებით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ("ECL").

დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების დაკავშირებული მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პროცენტი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთია, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება შეფასებული სამომავლო ფულადი გადახდები ან ფულის მიღება (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროებისამებრ, ფინანსური ინსტრუმენტის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს

ინსტრუმენტის მითითებულ მერყევ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL) თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, კორექტირებული გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც სამართლიანი ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით (AC) და სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისთვის, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), რაც გამოიწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შემდეგ შეფასების კატეგორიებად აჯგუფებს: სამართლიანი ღირებულებით,

3 არსებითი საადრიცხო პოლიტიკა (გაგრძელება)

მოგება-ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით (FVTPL, FVOCI და AC).

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს-მოდელი. ბიზნეს-მოდელი ასახავს, როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) აქტივიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება (“სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად ფლობილი”), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება (“სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად და გასაყიდად ფლობილი”) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს-მოდელში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

კომპანიას აქტივებისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს-მოდელი განისაზღვრება კომპანიას მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიას მიერ ბიზნეს-მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, ფულადი ნაკადები როგორ მიიღებოდა შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს-მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია შეაფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას (“SPPI”). ფინანსური აქტივების, ჩართული წარმოებულებით, მთლიანად გათვალისწინება ხდება იმის განსაზღვრისას, ფულადი ნაკადები შესაბამისობაშია თუ არა SPPI-მახასიათებელთან. შეფასებისას, კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულება გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს-მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს-მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს-მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

კომპანია იყენებს ფასს 9 -ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისთვის, რომელიც იყენებს მუდმივი მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

დებიტორული დავალიანებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები დაჯგუფდება გადანაწილებული რისკის მახასიათებლების მიხედვით (დებიტორული დავალიანებები შეიძლება დაჯგუფდეს გეოგრაფიული რეგიონის, პროდუქტის ტიპის, მომხმარებლის რეიტინგის, საგირავნო უზრუნველყოფის და სავაჭრო საკრედიტო დაზღვევის მიხედვით). მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი ეფუძნება გადახდების პროფილებს ან ბოლო 360 თვის გაყიდვებს და ამ პერიოდისთვის გამოცდილ შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს. ისტორიული ზარალის განაკვეთები მორგებულია იმაზე, რომ ასახოს მიმდინარე და პერსპექტიული ინფორმაცია მაკროეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომლებიც გავლენას ახდენენ მომხმარებლის უნარზე, დაარეგულირონ დებიტორული დავალიანებები.

კომპანია აანალიზებს იმ ქვეყნების მაკრო ფაქტორებს რომლებშიც ყიდის პროდუქციას და მომსახურებას. რადგანაც დებიტორული დავალიანებები ძირითადად ადგილობრივი მომხმარებლებისგანაა, კომპანიამ ანალიზი გაუკეთა საქართველოს მაკროეკონომიკურ სცენარებს და შესაბამის წილობრივ წონებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით. კომპანიის მოვალეების ისტორიული ქცევაზე დაყრდნობით, კომპანიამ დაადგინა, რომ მშპ და სავალუტო გაცვლითი კურსები ყველაზე რელევანტური ფაქტორია, რომელსაც გავლენა აქვს დებიტორული დავალიანებების აღდგენითობაზე და შესაბამისად მორგებულია ისტორიული ზარალის განაკვეთზე, რაც ეფუძნება მოსალოდნელ ცვლილებებს ამ ფაქტორში.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო ვადა დადგა, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება სხვაგვარად შეწყდება ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) გადაცემულია აგრეთვე აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა:

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალ-ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, (ii) დეფოლტი და (iii) გადახდისუნარიანობა ან გაკოტრება.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) რადგან მათ ფლობენ სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია. მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორიცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურისაციის კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვს მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდის ტესტზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის სახელშეკრულებო პირობებში აისახება, ისე რომ ის მაინც ძალაში იქნება, კანონმდებლობა რომც შეიცვალოს.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც პარტნიორი ასრულებს თავის მოვალეობებს, ხელშეკრულების ფარგლებში, იგი თავდაპირველად საწყისი ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი იჯარის გადახდების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას:

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს, თავდაპირველად შეფასებულია ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით დაწყების თარიღის მდგომარეობით;
- თანხები, რომლების მიღებასაც კომპანია მოელის ნარჩენი ღირებულების გარანტიით;
- შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასი თუ კომპანია გონივრულად დარწმუნებულია ამ ოფციონის გამოყენებაში; და
- იჯარის შეწყვეტის ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიის მიერ ამ ოფციონის გამოყენებას.

გაგრძელების და შეწყვეტის შესაძლებლობები გათვალისწინებულია კომპანიის იჯარებში. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გაზრდისთვის კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებულ აქტივებთან დაკავშირებით. გაგრძელების და შეწყვეტის შესაძლებლობების სარგებლობის უფლება უმეტესად მხოლოდ კომპანიას აქვს და არა შესაბამის მეიჯარეს. გაგრძელების შესაძლებლობა (ან შეწყვეტის შემდგომ პერიოდის შესაძლებლობა) შესულია იჯარის პირობებში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მტკიცებულება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება). იჯარის გადახდები, რომლებიც უნდა განხორციელდეს გონივრულად განსაზღვრული გაგრძელების შესაძლებლობასთან ერთად, ასევე შეტანილია ვალდებულების შეფასებაში.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად

ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. ზღვრული სასესხო განაკვეთი წარმოადგენს იმ განაკვეთს რომელიც კომპანიას უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, იმ აქტივის მოსაპოვებლად რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივს გამოყენების უფლებით, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს;
- იღებს საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთს, და ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

კომპანია ექვემდებარება იჯარის ცვლადი გადახდების სამომავლო პოტენციურ ზრდას ინდექსზე ან განაკვეთზე დაყრდნობით, რომელიც არ არის შეყვანილი იჯარის ვალდებულებაში, სანამ ისინი არ შევა ძალაში. როდესაც ინდექსზე ან განაკვეთზე დაფუძნებული იჯარის გადახდების კორექტირებები ძალაში შევა, იჯარის ვალდებულება გადაფასდება და დაკორექტირდება გამოყენების უფლებით აქტივის საწინააღმდეგოდ.

იჯარის გადახდები განაწილდება მირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

საოპერაციო იჯარა. მაშინ, როდესაც კომპანია მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არ გადაიცემა მოიჯარეს (ე.ი. საოპერაციო იჯარა) საოპერაციო იჯარიდან მიღებული იჯარის გადახდები აღიარდება, როგორც სხვა შემოსავალი წრფივი მეთოდის საფუძველზე. მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის დღიდან მეიჯარის მიერ იჯარის მოდიფიკაციის აღრიცხვა ახალ იჯარად, იმ წინასწარგადახდილი ან დარიცხული საიჯარო გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც კავშირშია თავდაპირველ იჯარასთან, როგორც ახალი საიჯარო შეთანხმების საიჯარო გადახდების ნაწილი.

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო მდგომარეობას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის.

საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა, სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი. წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი, დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) დებიტორული დავალიანებების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღე ამოღებადია ჩასათვლელი დღე-ის საპირისპიროდ, დღე-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღე-ის ჩათვლა ნეტო საფუძველზე. გადასახდელი დღე, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შემენასთან გადაიდება 5 ან 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელსაც 20% ან მეტი აქვთ დღე დაუბეგრავი შემოსავალი.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები აღირიცხება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი

ბიზნესსაქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსი. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან, როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიას მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა.

სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები საკუთარ კაპიტალში აისახება, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ნამატი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები კაპიტალში აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამოცხადება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გამოცემის დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება ხდება მოვალეობის ანგარიშსწორებისათვის საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც მოხდება ისეთი მოვლენა, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი ასეთი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება წინასწარი გადახდის სახით.

შემოსავლის აღიარება. შემოსავალი წარმოიქმნება კომპანიას ჩვეულებრივი საქმიანობისას. შემოსავალი აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

შემოსავალი აღიარდება ფასდათმობების, საქონლის დაბრუნების დღე-ს გარეშე.

სერვისი გაყიდვა - ელექტროენერგიის გადაცემა. ელექტროენერგიის გადაცემის ფასი ეფუძნება კომპანიის ხაზების მეიერ გადაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობას და შესაბამის ფიქსირებულ ტარიფს. მიწოდებული სერვისებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია სააღრიცხვო პერიოდში, რომელშიც მომსახურება იქნა გაწეული. შემოსავლის ვალდებულებების შესრულება მომხმარებელთან დადებული ხელშეკრულებების საფუძველზე მიჩნეულ იქნა დაკმაყოფილებულად დროთა განმავლობაში, იმიტომ, რომ მომხმარებელი იღებს და იყენებს სარგებელს ერთდროულად. მომხმარებლებს ეგზავნებათ ინვოისი ყოველთვიურად და მომსახურების გადახდა ხდება ინვოისის მიღების შემდგომ.

შემოსავალი სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებიდან - კომპანია წევს მომსახურებას ცვლადი ფასის კომპონენტის შემცველი კონტრაქტის საფუძველზე. კომპანია დროთა განმავლობაში გადასცემს სერვისზე კონტროლს და შესაბამისად აკმაყოფილებს ვალდებულებას შესრულების კრიტერიუმს დროთა განმავლობაში. მომსახურების მიწოდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია იმ სააღრიცხვო პერიოდში, რომელშიც მომსახურება გაწეულია. ფიქსირებული ფასის კონტრაქტებისთვის, შემოსავალი აღიარებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლომდე მიწოდებული ფაქტობრივი მომსახურების საფუძველზე, როგორც მთლიანი მომსახურების პროპორცია, რადგან მომხმარებელი იღებს და იყენებს სარგებელს ერთდროულად.

მომხმარებელი იღებს და მყისიერად მოიხმარს მიღებულ სარგებელს, საწარმოს მხრიდან შესასრულებელი ვალდებულების შესრულებისთანავე.

კომპანია ზომავს პროგრესს დროთა განმავლობაში შესრულებული ვალდებულების სრულად დაკმაყოფილებისკენ გამოყენებული რესურსების მეთოდის საფუძველზე. გამოყენებული რესურსების მეთოდი აღიარებს შემოსავალს კომპანიის ძალისხმევის ან გამოყენებული რესურსების საფუძველზე

3 არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

შესრულების ვალდებულების დასაკმაყოფილებლად, რომელიც კომპანიის შემთხვევაში წარმოადგენს გასულ დროს, ამ შესრულების ვალდებულების შესასრულებლად მოსალოდნელ მთლიან რესურსებთან შედარებით. კომპანიის მიერ გამოყენებული რესურსების გახარჯვა პერიოდის განმავლობაში ხდება თანაბრად, შესაბამისად კომპანია აღიარებს შემოსავალს წრფივი მეთოდის საფუძველზე.

როდესაც კონტრაქტები მოიცავს მრავალ შესასრულებელ ვალდებულებას, გარიგების ფასი ნაწილდება ცალკეულ შესასრულებელ ვალდებულებაზე, ცალკე გაყიდვის ფასებზე დაყრდნობით. სადაც ეს არ არის პირდაპირ იდენტიფიცირებად, იმ შემთხვევაში შეფასება ხდება მოსალოდნელი ღირებულების დამატებული მარჟის ან ნარჩენი მეთოდის საფუძველზე. გაფორმებული ხელშეკრულება მოიცავს ორ შესასრულებელ ვალდებულებას: საოპერაციო იჯარას, რომლის აღრიცხვაც ხდება ფასს 16-ის შესაბამისად (შენიშვნა 8) და სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებას (შენიშვნა 14). იმის გამო, რომ საბაზრო ფასები არ არის იდენტიფიცირებადი, კომპანია აფასებს ცალკე გაყიდვის ფასს იმ ოდენობით, რაც გამოიწვევს გარიგების ფასის განაწილებას თითოეულ შესრულების ვალდებულებაზე (ან ცალკეულ საქონელზე ან მომსახურებაზე) იმ ოდენობით, რომელიც ასახავს ანაზღაურების ოდენობას, რომელსაც სუბიექტი მოელის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემის სანაცვლოდ. საოპერაციო იჯარაზე ტრანზაქციის ფასი ნაწილდება ღირებულების დამატებული მარჟის საფუძველზე. რაც შეეხება სარემონტო და ტექნიკურ მომსახურებას, კომპანია იყენებს ნარჩენი ღირებულების მეთოდს, სადაც კომპანია აფასებს ცალკე გაყიდვის ფასს ტრანზაქციის მთლიან ფასთან მიმართებაში, ხელშეკრულებით დაპირებული სხვა საქონლის ან მომსახურების გასაყიდი ჯამური ფასიდან იდენტიფიცირებული ფასის დაკლებით.

დაფინანსების ელემენტი. კომპანია არ მოელის ისეთი ხელშეკრულების გაფორმებას, რომელშიც დაპირებული მომსახურების მომხმარებლისთვის მიწოდებიდან მომხმარებლის მიერ საფასურის გადახდას შორის პერიოდი შეიძლება აღემატებოდეს ერთ წელს. შედეგად, კომპანია არ ცვლის ოპერაციის ფასებს ფულის დროითი ღირებულების გასათვალისწინებლად.

საპროცენტო განაკვეთის შემოსავალი. საპროცენტო განაკვეთის შემოსავალი აღირიცხება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

მომუშავეთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი გადახდილი იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს საპენსიო ან მსგავსი სარგებლის გადახდები.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის ან უფლებამოსილი პირების მიერ ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და დაშვებების მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე დაშვებებს, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. დაშვებები, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვა მნიშვნელოვანი შეფასებაა, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის, მოდელის და მონაცემების შენატანების განსაზღვრებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვის მეთოდოლოგიის დეტალები გამოვლენილია შენიშვნა 21-ში. დეფოლტის რეიტინგებს დიდი გავლენა აქვს საკრედიტო ზარალის ანარიცხებზე, ისევე, როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელზე.

კომპანია რეგულარულად განიხილავს და ამტკიცებს მოდელს და მოდელში შენატანებს, რათა შეამციროს განსხვავება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალსა და ფაქტობრივი საკრედიტო ზარალის გამოცდილებას შორის. კომპანიამ გამოიყენა პერსპექტიული ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო

ზარალის გასაზომად, უპირველესად მისი კუთვნილი მაკროეკონომიკური პროგნოზის მოდელის შედეგები. ყველაზე მნიშვნელოვანი წინდახედული ვარაუდები რომლებიც ურთიერთკავშირშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის დონესა და შეწონილობასთან არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსი.

ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადები. საკუთრების საგნების და ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადების დადგენა მსგავსი აქტივების შეფასებაზე დაყრდნობითაა შესაძლებელი. ძირითადი საშუალებების სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი მოიხმარება მათი გამოყენებისას. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორებიცაა ტექნოლოგიური დაძველება და ცვლადი, ხშირად იწვევს აქტივებისგან მისაღები სარგებელის შემცირებას. ხელმძღვანელობა აფასებს დარჩენილ გამოყენებად ნივთებს მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობის მიხედვით დადგენილ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც აქტივებისგან ელიან კომპანიისთვის სარგებლის მოტანას. შემდეგი ფაქტორები არის უპირველესად გათვალისწინებული: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ცვლადი, რომელიც დამოკიდებულია ოპერაციულ ფაქტორებზე და საექსპლუატაციო პროგრამაზე; და (გ) ტექნოლოგიური დაძველება, რომლებსაც საბაზრო პირობებში ცვლილებები იწვევს.

ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადებში 10%-იანი ცვლილება, ხელმძღვანელობის შეფასებისგან, გამოიწვევს ცვლადის შემცირებას ან გაზრდას 535 ათასი ლარით (2020: 439 ათასი ლარით).

ცვლადი აქტივების გამოყენების უფლებით. სალიზინგო პერიოდის დასადაგენად მენეჯმენტი ითვალისწინებს ყველა ფაქტორზე გარემოებას, რომელსაც გავლენა აქვს იჯარის გახანგრძლივების შესაძლებლობის გამოყენებაზე. იჯარის გაგრძელების შესაძლებლობები გათვალისწინებულია საიჯარო პირობაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენება სამომავლოდ სავარაუდოა.

საიჯარო ვალდებულების დისკონტირებისთვის გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი. კომპანია საიჯარო ვალდებულების დისკონტირებისთვის იყენებს ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთს, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში საპროცენტო განაკვეთის დადგენა შეუძლებელია. დისკონტირებისთვის გამოყენებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას შეადგენს 11.6%-ს, ენერგეტიკის სექტორისთვის დადგენილი სესხის საშუალო საბაზო საპროცენტო განაკვეთის, საქართველოს ეროვნული ბანკის საჯარო პუბლიკაციის მიხედვით.

იჯარა. მენეჯმენტი იყენებს განსჯას იმის დასადაგენად, გადაეცემა თუ არა მესამე მხარეს იჯარის აქტივების მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი, სადაც კომპანია არის მეიჯარე, კერძოდ კი იმის დასადაგენად რომელი რისკი და სარგებელია ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა წარმოადგენს არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს.

მენეჯმენტის შეფასებით, კომპანიის მიერ იჯარით გაცემული აქტივი - მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზები, წარმოადგენს ბასს 16 - ძირითადი საშუალებებით აღრიცხვის საგანს და არა ბასს 40 - საინვესტიციო ქონებას. ამ გადაწყვეტილების მიღებისას მენეჯმენტი ითვალისწინებს ბიზნეს მოდელს, მათ შორის იჯარის შემოსავლის ცვალებადობას და იმ ფაქტს, რომ შენობის განსაზღვრება განსჯის საკითხია.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ იჯარით გაცემული აქტივები აშკარად არ შეიძლება კლასიფიცირებული იქნას, როგორც მიწა ან შენობა. ხელშეკრულების პირობები მიუთითებს, რომ კომპანია არის მეიჯარე ამ შეთანხმებაში და ტრანზაქცია აღრიცხული უნდა იყოს ფასს 16-ის შესაბამისად (შენიშვნა 8).

მნიშვნელოვანი მსჯელობა იქნა გამოყენებული იმის დასადგენად, წარმოადგენს თუ არა ხელშეკრულება ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარას. მენეჯმენტმა მიიჩნია, რომ იჯარის ვადა განუსაზღვრელია და რომ იჯარის გაუქმება შეიძლება მოხდეს ისეთ გარემოებაში რომელიც კომპანიის ან სსე-ს კონტროლის მიღმაა. გარდა ამისა, იჯარის თანხა ფიქსირებულია იჯარის პირველი 5 წლის განმავლობაში. ამ პერიოდის შემდეგ კონტრაქტის ფასი შეიცვლება სემეკ-ის (მარეგულირებელი) მიერ, რათა განსაზღვროს საბაზრო უკუგების მოცულობა დარეგულირებელი აქტივების ბაზაზე. გარდა ამისა, კომპანიას შეუძლია მოითხოვოს საიჯარო გადასახადების გაზრდა პირველი 5 წლის განმავლობაში, თუ მნიშვნელოვანი ცვლილებები აღინიშნება საბაზრო პირობებში. ასევე შესაძლებელია, რომ 5 წლის შემდეგ მარეგულირებელმა სრულად შეცვალოს ტარიფის/იჯარის გადახდების დადგენის მოდელი. ყოველივე ამის გათვალისწინებით, იჯარის გადასახადი ცვალებადია იმგვარად, რაც მიუთითებს იმაზე, რომ კომპანიისგან სსე-ზე ყველა რისკი და სარგებელი არსებითად გადაცემული არ არის, როგორც ამას მოითხოვს ფასს 16-ის 62-ე პუნქტი: „იჯარა კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური იჯარა, თუ ის გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი აქტივის საკუთრებაში ფლობასთან. იჯარა კლასიფიცირდება როგორც საოპერაციო იჯარა, თუ იგი არ გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი აქტივის საკუთრებაში ფლობასთან.“ საიჯარო გადახდების ცვალებადობა აშკარად მიუთითებს იმაზე, რომ ხელშეკრულება არ არის ფინანსური იჯარა, არამედ წარმოადგენს საოპერაციო იჯარას.

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობაზე ფასს 16-ში შეტანილი ცვლილება, რომელიც გამოიცა 2020 წლის 28 მაისს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 ივნისს ან მის შემდეგ. ეს შესწორება მოიჯარეს აძლევს არჩევით შეღავათს იმის შეფასებასთან მიმართებაში COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა წარმოადგენს თუ არა იჯარის მოდიფიკაციას. მოიჯარეებს შესაძლებლობა აქვთ აირჩიონ საიჯარო ქირის დათმობის აღრიცხვა ისე აწარმოონ, თითქოს ისინი არ წარმოადგენდეს იჯარის მოდიფიკაციას. პრაქტიკული მიზანშეწონილობა ვრცელდება მხოლოდ საიჯარო ქირის დათმობებზე, რომლებიც წარმოიქმნება, როგორც COVID-19 პანდემიის პირდაპირი შედეგი და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები: იჯარის გადასახადების ცვლილებას შედეგად მოჰყვა იჯარის საზღაურის გადახედვა, რომელიც არსებითად იგივეა, ან ნაკლები, ვიდრე იჯარის საზღაური, რომელიც უშუალოდ ცვლილებამდე არსებობდა; იჯარის გადახდების ნებისმიერი შემცირება გავლენას ახდენს მხოლოდ 2021 წლის 30 ივნისს ან მანამდე გადასახდელ თანხებზე; და იჯარის სხვა პირობებში არ ხორციელდება არსებითი ცვლილება. კომპანიას არ ჰქონია მოლაპარაკებები საიჯარო ქირის დათმობაზე, შესაბამისად აღნიშნული სტანდარტის ცვლილებას არ ჰქონია რაიმე სახის გავლენა აქტივებზე გამოყენების უფლებასა და საიჯარო ვალდებულებაზე.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის (IBOR) რეფორმა – შესწორებების მეორე ფაზა ფასს 9, ბასს 39, ფასს 7, ფასს 4 და ფასს 16 -სთვის (გამოცემულია 2020 წლის აგვისტოში და ძალაშია 2021 წლის 1 იანვარს დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). მეორე ფაზის შესწორებები იმ საკითხებს ეხება, რომელიც რეფორმების გატარების შედეგად წარმოიქმნება, მათ შორის ერთი ათვლის წერტილის ალტერნატიული ვარიანტით შეცვლას. შესწორებები ფარავს შემდეგ სფეროებს:

- *IBOR-ის რეფორმის შედეგად სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის საფუძვლის ცვლილების აღრიცხვა:* ინსტრუმენტებისთვის, რომლებზეც ვრცელდება ამორტიზებული ღირებულების შეფასება, შესწორებები მოითხოვს, რომ საწარმოებმა გაითვალისწინონ ცვლილების საფუძველი, როგორც პრაქტიკული მიზანშეწონილობა, აღრიცხონ IBOR-ის რეფორმის შედეგად მიღებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განახლებით, ფასს 9-ის B5.4.5 პუნქტის სახელმძღვანელო მითითების გამოყენებით. შედეგად, არ აღიარდება მყისიერი შემოსულობა ან ზარალი. ეს პრაქტიკული მიზანშეწონილობა მხოლოდ ისეთი ცვლილებისთვის და იმ დონემდე გამოიყენება, სანამ ის აუცილებელია, როგორც IBOR-ის რეფორმის შემდგომი შედეგი, ხოლო ახალი საფუძველი, ეკონომიკურად უტოლდება მანამდე არსებულ საფუძველს. მზღვევლებს, რომლებიც იყენებენ ფასს-9-დან დროებით გათავისუფლებას, ასევე მოეთხოვებათ იგივე პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გამოყენება. შესწორებები განხორციელდა ფასს 16-შიც, რათა IBOR-ის რეფორმის შედეგად, სამომავლო საიჯარო გადახდების განსაზღვრის საფუძვლის ცვლილების გამომწვევი იჯარის მოდიფიცირების აღრიცხვისას, მოიჯარეებსაც იგივე პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გამოყენება მოეთხოვოთ. *ჰეჯირების ურთიერთობებში რისკის კომპონენტებისთვის, რომლებიც განსაზღვრულია, როგორც არასახელშეკრულებო, 1-ლი ფაზის საშეღავათო პერიოდის დასრულების თარიღი:* მე -2 ფაზის შესწორებების თანახმად, საწარმომ, პერსპექტიულ საფუძველზე, უნდა შეაჩეროს 1-ლი ეტაპის საშეღავათო პერიოდი რისკების იმ კომპონენტებისთვის, რომლებიც განსაზღვრულია, როგორც არასახელშეკრულებო, ან არასახელშეკრულებო რისკის კომპონენტებში შეტანილი ცვლილებების განხორციელების, ან ჰეჯირების ურთიერთობის შეწყვეტისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება. რისკის კომპონენტებისთვის შესწორებების პირველი ფაზის დასრულების თარიღი არ არის მითითებული.
- *დამატებითი დროებითი გამონაკლისები კონკრეტული ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებისგან:* მე -2 ფაზა გვთავაზობს ჰეჯირების აღრიცხვის სპეციფიკური მოთხოვნების გამოყენებისგან დამატებით დროებით შეღავათს ბასს-ს 39 და ფასს 9-ის ჰეჯირების ურთიერთობებისგან, რომლებზეც პირდაპირ გავლენას ახდენს IBOR-ის რეფორმა.
- *IBOR-ის რეფორმასთან დაკავშირებული ფასს 7-ის დამატებითი განმარტებები:* შესწორებები მოითხოვს შემდეგ განმარტებებს: (i) როგორ მართავს საწარმო ალტერნატიული ათვლის წერტილის განაკვეთებზე გადასვლას, ამის პროგრესი და გადასვლისგან გამოწვეული რისკები (ii) იმ წარმოებულების და არაწარმოებულების შესახებ რაოდენობრივი ინფორმაცია, რომლებსაც გადასვლის პროცესი ჯერ წინ აქვთ, და რომელიც გადანაწილებულია მნიშვნელოვანი საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის მიხედვით, და (iii) რისკების მართვის სტრატეგიის ნებისმიერი ცვლილების IBOR-ის რეფორმის შედეგად აღწერა.

IBOR-ის რეფორმის გავლენა. სხვადასხვა ბანკთაშორის შეთავაზებული განაკვეთების („IBOR“) რეფორმა და ჩანაცვლება მარეგულირებელთა პრიორიტეტად იქცა. IBOR ტარიფების უმეტესობის გამოქვეყნება შეწყდება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხოლო გარკვეული USD LIBOR ტარიფების გამოქვეყნება შეწყდება 2023 წლის 30 ივნისისთვის.

აღნიშნული სტანდარტის ცვლილებას არ ჰქონია გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

გამოცემულ იქნა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული პერიოდებისთვის და რომლებიც კომპანიამ ნაადრევად არ შემოიღო.

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ასსს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით.

ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ - (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ძალაში შესვლის თარიღი შემდგომში მოდიფიცირდა 2023 წლის 1 იანვარზე, ქვემოთ განხილული ფასს 17-ის შესწორებების მეშვეობით). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ ჯგუფის ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად, ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის რვა სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სთვის:

- *ძალაში შესვლის თარიღი:* ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- *დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:* საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:* დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების“ ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- *ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან ჯგუფისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული ხელშეკრულებების ჯგუფის მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.
- *სხვა შესწორებები:* სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები. ჯგუფი არ მოელის, რომ ეს ცვლილებები არსებით გავლენას მოახდენენ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშო პერიოდის შემდეგ.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება - ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 15 ივლისს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც დაიწყო 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ბასს 1-ის შესწორებები ვალდებულებების მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიცირების შესახებ გამოიცა 2020 წლის იანვარში და მისი ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა 2022 წლის 1 იანვრამდე. Covid-19 პანდემიის საპასუხოდ, ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა ერთი წლით, რათა კომპანიებს შესწორებული სახელმძღვანელო მითითებების შედეგად კლასიფიკაციის ცვლილების დაწერგვისთვის მეტი დრო ჰქონდეთ. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

შემოსულობები სავარაუდო მოხმარებამდე, წამგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი, მითითება კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე - ასს 16, ასს 37 და ფასს 3-ის ვიწრო მოქმედების სფეროს შესწორებები და ფასს 2018-2020 წლის წლიური გაუმჯობესებები- ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 -ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს და ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ასს 16-ის შესწორება უკრძალავს საწარმოს ძირითადი საშუალებების მუხლის ხარჯიდან საწარმოს მიერ აქტივის სავარაუდო მოხმარებისთვის მომზადებისას წარმოებული პროდუქციის გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობის გამოქვითვას. მსგავსი მუხლების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები, მათი წარმოების ხარჯებთან ერთად, ახლა აღიარდება მოგება-ზარალში. საწარმო გამოიყენებს ასს 2-ს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ მოიცავს შემოწმების პროცესში მყოფი აქტივის ცვეთას, იმიტომ, რომ ის ჯერ მზად არ არის მისი სავარაუდო მოხმარებისთვის. ასს 16-ის შესწორება ასევე განმარტავს, რომ საწარმო ახორციელებს იმის შემოწმებას „ფუნქციონირებს თუ არა აქტივი სათანადოდ“ მაშინ, როდესაც ის აფასებს აქტივის ტექნიკურ თუ ფიზიკურ წარმადობას. აქტივის ფინანსური წარმადობა ამ შეფასების რელევანტური არ არის. ამგვარად, აქტივს შეუძლია ხელმძღვანელობის განზრახვის შესაბამისად ფუნქციონირება და ექვემდებარება ცვეთას სანამ არ მიაღწევს ხელმძღვანელობის მიერ განზრახულ საოპერაციო წარმადობას.

ბასს 37-ის შესწორებები განმარტავს „ხელშეკრულების შესრულების ხარჯების“ მნიშვნელობას. შესწორება განმარტავს, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი ხარჯები შედგება ამ ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯებისაგან და იმ ხარჯების განაწილებისგან, რომელიც პირდაპირ კავშირშია შესრულებასთან. შესწორება ასევე განმარტავს, რომ სანამ წამგებიანი ხელშეკრულების ცალკე ანარიცხი შეიქმნება, საწარმო აღიარებს ხელშეკრულების შესრულებისთვის გამოყენებული იმ აქტივების ნებისმიერი გაუფასურების ზარალს, რომელსაც ადგილი ჰქონდა, მეტად, ვიდრე იმ აქტივების, რომლებიც ხელშეკრულებისთვის არის განკუთვნილი.

ფასს 3-ში შევიდა შესწორებები, რომლებიც მიუთითებს 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე იმისათვის, რომ განისაზღვროს, თუ რას წარმოადგენს აქტივი საწარმოთა გაერთიანებისას. შესწორების შეტანამდე, ფასს 3 მიუთითებდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე. დამატებით, ფასს 3-ის ახალი გამონაკლისი დამატა ვალდებულებებს და პირობით ვალდებულებებს. გამონაკლისი მიუთითებს, რომ გარკვეული ტიპის ვალდებულებების და პირობითი ვალდებულებებისთვის, საწარმომ, ფასს 3 -ის გამოყენების ნაცვლად ასს 37 ან ფასს 21 უნდა გამოიყენოს, ვიდრე 2018 წლის კონცეპტუალური სტრუქტურული საფუძვლები. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე, საწარმოს გარკვეული ვალდებულებები საწარმოთა

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

გაერთიანებისას უნდა ელიარებინა, რასაც ასს 37-ის მიხედვით, არ აღიარებდა. ამგვარად, დაუყოვნებლივ, შესყიდვის შემდეგ, საწარმოს მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და ისეთი შემოსულობის აღიარება, რომელმაც არ გამოკვეთა ეკონომიკური სარგებელი. ასევე განმარტებულია, რომ შემსყიდველმა არ უნდა აღიაროს პირობითი აქტივი შესყიდვის თარიღით, როგორც ეს განსაზღვრულია ასს 37-ით.

ფასს 9-ს შესწორება განმარტავს, თუ რომელი საზღაური უნდა იყოს შეყვანილი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის 10%-იან ტესტში. ღირებულებებადა საზღაური შესაძლებელია გადახდილი იყოს ან მესამე მხარეებისთვის ან გამსესხებლისთვის. შესწორების მიხედვით, ის ღირებულება და საზღაური, რომელიც გადახდილია მესამე მხარეებისთვის არ შევა 10%-იან ტესტში.

საილუსტრაციო მაგალითი 13, რომელიც მოყვება ფასს 16-ს, შესწორდა, რათა მეიჯარის მიერ გადახდების ილუსტრაცია, რომელიც უკავშირდება საიჯარო გაუმჯობესებებს, იყოს ამოღებული. შესწორების მიზნები საიჯარო წამახალისებლებთან დაკავშირებული ნებისმიერი პოტენციური გაუგებრობის აღმოფხვრაა.

ფასს 1 იძლევა საშეღვათო უფლებას შვილობილმა საწარმომ ფასს-ები მიიღოს უფრო გვიანი თარიღით, ვიდრე მშობელმა საწარმომ. შვილობილ საწარმოს შეუძლია მისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებით შეფასება, რაც შესული იქნებოდა მისი მშობელი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, მშობელი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ კონსოლიდაციის პროცედურებისთვის და საწარმოთა გაერთიანების იმ შედეგებისთვის, რომელშიც მშობელმა შეიძინა შვილობილი საწარმო, არ შესულა შესწორებები. ფასს 1-ში შევიდა შესწორებები, რათა მიეცეს ფასს 1-ის შეღავათით მოსარგებლე საწარმოებს იმის უფლება, რომ დაგროვილი საკურსო სხვაობებიც შეაფასოს მშობელი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხების გამოყენებით, მშობელი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის შესწორებები აფართოებს ზემოთ აღნიშნულ შეღავათს დაგროვილ საკურსო სხვაობებზე პირველად სტანდარტების მიმღები საწარმოებისთვის ხარჯების შესამცირებლად. ეს შესწორება ასევე ეხება იმ მეკავშირე და ერთობლივ კონტროლს დაქვემდებარებულს საწარმოებს, რომლებმაც ისარგებლეს იმავე ფასს 1-ის შეღავათით. მოთხოვნა, რომ საწარმოებმა ბასს 41-ის მიხედვით რეალური ღირებულების შეფასებისას ამოიღონ დაბეგვრისთვის განსაზღვრული ფულადი ნაკადები, გაუქმებულია. ეს შესწორება მიზნად ისახავს დაბეგვრის შემდგომ საფუძველზე ფულადი ნაკადების დისკონტირების სტანდარტში არსებულ მოთხოვნასთან შესაბამისობაში ყოფნას. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

Covid-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობები – შესწორებები ფასს 16-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 31 მარტს და ძალაშია 2021 წლის 1 აპრილს, ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). 2020 წლის მაისში გამოიცა შესწორება ფასს 16-სთვის, რომელმაც მოიჯარეებს მისცა იმის შეფასებისგან არასავალდებულო პრაქტიკული მიზანშეწონილობით სარგებლობის საშუალება, COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა, რომელიც აისახა იმ იჯარის გადასახდელების შემცირებაში, რომელიც უნდა შესრულებულიყო 2021 წლის 30 ივნისს ან მანამდე, წარმოადგენს თუ არა იჯარის მოდიფიკაციას. 2021 წლის 31 მარტს გამოქვეყნებულმა შესწორებამ პრაქტიკული მიზანშეწონილობის ვადა 2021 წლის 30 ივნისიდან 2022 წლის 30 ივნისამდე გაახანგრძლივა. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან – შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

გარდამავალი ოფცია მზღვევებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ში გარდამავალი მოთხოვნების ცვლილება მზღვევებს აძლევს ოფციას, რომელიც მიზნად ისახავს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობის გაუმჯობესებას ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას. ცვლილება ეხება მხოლოდ მზღვევების გადასვლას ფასს 17-ზე და არ ახდენს გავლენას ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე აღნიშნული შესწორებების გავლენის შეფასებას.

თუ ეს სხვაგვარად არ არის აღწერილი, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ბალანსები და ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

კომპანია, მისი ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე, ოპერირებს მრავალრიცხოვან საწარმოებთან, რომლებიც ან კონტროლირდება, ერთობლივად კონტროლირდება, ან სქართველოს ან რუსეთის მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშაა. კომპანიამ აირჩია გამოყენებინა ასს 24-დან გამონაკლისი, რომელიც უფლებას აძლევს კომპანიას შემცირებულად წარმოადგინოს ისეთ დაკავშირებულ მხარეებთან ინფორმაცია, რომლებიც დაკავშირებული არიან მთავრობასთან. სახელმწიფოსთან დაკავშირებული ოპერაციები ასევე მოიცავს გადასახადებს, ნეტო საგადასახადო პოზიცია ასახული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

2021 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ბალანსები და ტრანზაქციები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	შემოსავალი მოკავშირე მხარეებიდან	შესყიდვები/ ხარჯები მოკავშირე მხარეებისგან	მოკავშირე მხარეების მიმართ მოთხოვნები	მოკავშირე მხარეების მიმართ ვალდებულებები
პირდაპირი მშობელი FGC UES PJSC	1,462	-	2,631	-
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები				
სს თელასი	4,910	-	2,461	-
სს საქრთველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	14,881	-	2,927	-
სხვა საწარმოები	191	-	-	-

2020 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ბალანსები და ტრანზაქციები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	შემოსავალი მოკავშირე მხარეებიდან	შესყიდვები/ ხარჯები მოკავშირე მხარეებისგან	მოკავშირე მხარეების მიმართ მოთხოვნები	მოკავშირე მხარეების მიმართ ვალდებულებები
პირდაპირი მშობელი FGC UES PJSC	1,480	-	495	-
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები				
სს თელასი	5,541	-	2,647	-
სს საქრთველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	9	-	-	-
სხვა საწარმოები	51	-	-	-

ხელმძღვანელობა ადგენს, რომ სხვა შემოსავლისა და ხარჯების საერთო თანხები და სხვა მთავრობასთან დაკავშირებულ საწარმოებთან დაკავშირებული შემოსავლები არ არის არსებითი.

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირებს წარმოადგენს გენერალური დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილეები. სულ, ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია, რომელიც აღრიცხულია სახელფასო ხარჯებში შეადგენს 2,254 ათას ლარს (2020 წელს 2,146 ათასი). ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია ძირითადად მოიცავს სახელშეკრულებო ხელფასს და საოპერაციო შედეგების მიხედვით გაცემულ პრემიას.

წილობრივი კაპიტალისა და დივიდენდების განაწილების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 12-ში.

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2021 წლის 31 დეკემბერი

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა იყო შემდეგი:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	იჯარით გაცემული მაღალი ძაბვის ელექტრო გადამცემი ხაზები	სამანქანო დანადგარები და სხვა მოწყობილობები	ავტო- მობილები	საოფისე და სხვა მოწყობილობები	CIP* სათანადო ნაწილები	სულ	
ათასი ლარი								
თვითღირებულება								
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,731	89,119	8,697	6,478	1,519	288	3,672	114,504
შემოსვლა	65	-	382	1,633	163	1,694	65	4,002
გასვლა	-	-	(28)	(402)	(50)	-	(99)	(579)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,796	89,119	9,051	7,709	1,632	1,982	3,638	117,927
შემოსვლა	31	-	678	1,613	584	4,032	119	7,057
გასვლა	-	-	(13)	(558)	(440)	-	(136)	(1,147)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,827	89,119	9,716	8,764	1,776	6,014	3,621	123,837
დაგროვილი ცვეთა და ამორტიზაცია								
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	214	30,016	3,952	2,872	701	-	-	37,755
ცვეთის ხარჯი	108	2,313	914	686	144	-	-	4,165
გასვლა	-	-	(112)	(148)	(48)	-	-	(308)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	322	32,329	4,754	3,410	797	-	-	41,612
ცვეთის ხარჯი	108	2,313	267	1,464	171	-	-	4,323
გასვლა	-	-	(19)	(392)	(43)	-	-	(454)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	430	34,642	5,002	4,482	925	-	-	45,481
საბალანსო ღირებულება								
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,474	56,790	4,297	4,299	835	1,982	3,638	76,315
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,397	54,477	4,714	4,282	851	6,014	3,621	78,356

(*) CIP – დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებული აღჭურვილობა

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ელექტროგადამცემი ხაზების გამოყენების ვადა განსაზღვრულია 45 წლით, რისი საფუძველიც ხელმძღვანელობას ინდუსტრიის და გადამცემი ხაზების საოპერაციო პირობების ცოდნაზე დაყრდნობით აქვს.

სათადარიგო ნაწილები წარმოადგენს აქტივებს, რომელიც აუცილებელია გადამცემი ხაზების სარემონტო სამუშაოებისთვის, საჭიროებისამებრ. აქტივები არ ცვდება, რადგან დამონტაჟებამდე არ არიან მზად გამოყენებისთვის.

ზემოთ მოცემულ ცხრილში არსებული ძირითადი საშუალების ცვეთის ხარჯი და მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში წარდგენილი ცვეთის ხარჯი 2021 წელს განსხვავდება 86 ათასი ლარით, (2020 წელს: 97 ათასი ლარი) რაც გამოწვეულია იჯარის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯის და ამორტიზაციის გამო.

დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს გარდაბანის 330 კილოვატიანი ხაზის მშენებლობას (გაორჯაჭვიანებას) რომელიც წარმოადგენს გარდაბანი 500 კილოვატიანი ხაზის ნაწილს და აერთებს საქართველოსა და აზერბაიჯანის ელექტროსისტემებს. პროექტის დასტულების შემდგომ დაუმთავრებელი მშენებლობის თანხა დაემატება მაღალი ძაბვის ელექტრო გადამცემი ხაზების ჯგუფს. პროექტის დასრულების ვადა არის 2022 წელი.

კომპანიას წლის ბოლოს მდგომარეობით გააჩნია 530 ათასი ლარის ღირებულების სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებები რომლებიც კვლავ გამოყენებაშია (2020 წელი: 512 ათასი).

კომპანიას გააჩნია აქტივები გამოყენების უფლებით და შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებები რომელთა ღირებულება შეადგენს 566 ათას ლარს და 579 ათას ლარს. აქტივის გამოყენების უფლება იცვითება წრფივი მეთოდის გამოყენებით. აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაღიარებია 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და წარმოადგენს 2 მიწის ნაკვეთის იჯარას რომელზეც განთავსებულია საწყობები. იჯარებთან დაკავშირებული დეტალები შემდეგია:

- 2013 წლის 12 აგვისტოს კომპანიამ ხელი მოაწერა აღნაგობის შეთანხმებას სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან 49 წლის ვადით.
- 2018 წლის აგვისტოში, კომპანიამ ხელი მოაწერა სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან სასაწყობო მიწის იჯარაზე, 44 წლის ვადით.

კომპანიამ თავისი მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზები იჯარით გადასცა - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას განუსაზღვრელი ვადით (შენიშვნა 1). ხელშეკრულება მოიცავს საოპერაციო იჯარას და სარემონტო და ტექნიკურ მომსახურებასთან დაკავშირებულ არასაიჯარო კომპონენტს. ჯამური სახელშეკრულებლო ფასი გადანაწილდა საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტზე შესაბამისად 1,540 ათასი ლარის და 940 ათასი ლარის ოდენობით (შენიშვნა 14).

როდესაც კომპანია არის მეიჯარე, ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარით მიღებული მომავალი მინიმალური საიჯარო გადასახადების შეფასება მოხდა აქტივების დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის შესაბამისად, რომელიც განისაზღვრა 35 წლის და ფიქსირებული ანაზღაურების ოდენობის 1,540 ათასი ლარის საფუძველზე, სსე-სთან გაფორმებული ხელშეკრულების შემთხვევაში. მომავალ მინიმალურ საიჯარო გადასახადებში ასევე გაითვალისწინება 908 ათასი ლარი FGC UES PJSC-თან გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულების შესაბამისად.

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ათას ლარებში	2021	2020
1 წელი	19,388	908
2 წელი	19,388	908
3 წელი	19,388	908
4 წელი	19,388	908
5 წელი	19,388	908
5 წელზე მეტი	581,640	28,148

მთლიანი არადისკონტირებული მინიმალური საიჯარო გადასახდელები 31
დეკემბრის მდგომარეობით

678,580

32,688

იჯარით აღებული აქტივები არ შეიძლება გამოყენებულ იქნას მოიჯარის მიერ სესხის აღების უზრუნველყოფის სახით.

გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები მოიცავს მესამე პირზე 10,411 ათასი ლარის ოდენობის წინასწარ გადახდილ თანხას, რომელიც დაკავშირებულია „გარდაბანის (330 კვ)“ მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობასთან.

ცვლილებები გადახდილ ავანსებში შემდეგია:

ათასი ლარი	გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები	სულ
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვარს	-	-
დამატებები	-	-
გადახდილი ავანსები გადატანილი მიმდინარე მშენებლობაში	-	-
სულ გადახდილი ავანსები 2020 წლის 31 დეკემბერს	-	-
დამატებები	12,053	12,053
გადახდილი ავანსები გადატანილი მიმდინარე მშენებლობაში	(1,642)	(1,642)
სულ გადახდილი ავანსები 2021 წლის 31 დეკემბერს	10,411	10,411

9 მარაგები

ათასი ლარი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სასაქონლო მატერიალური ფასეულობა	3,126	3,019
სხვა	586	446
მარაგები	3,712	3,465

10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	5,596	5,974
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	278	529
შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით	-	-
სულ ფინანსური აქტივები* სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	5,874	6,503
შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით	-	-
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	5,874	6,503

სავაჭრო მოთხოვნა 245 ათასი ლარის ოდენობით (2020 წ. 495 ათასი ლარი), გაუფასურების ზარალის ანარიცხების შემდგომ, დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად რუსულ რუბლში.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ში არსებულ გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომელიც იყენებს სრულ სასიცოცხლო ვადაზე მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს, ყველა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაჯგუფდა საკრედიტო რისკის მახასიათებლების და ვადაგადაცილების მიხედვით.

მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი ეფუძნება გაყიდვების გადახდების პროფილებს 2021 წლის 31 დეკემბრამდე ან 2021 წლის 1 იანვრამდე 36 თვით ადრე და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელსაც ამ პერიოდში ქონდა ადგილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთი კორექტირდება მიმდინარე და პერსპექტიული ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება მაკროეკონომიკურ ფაქტორს და გავლენას ახდენს მომხმარებლის უნარზე დაფაროს დებიტორული დავალიანებები. კომპანიამ იდენტიფიცირება გააკეთა რომ ყველაზე რელევანტური ფაქტორები მშპ და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსია ქვეყანაში, რომელშიც ის ყიდის მის მომსახურებას, და შესაბამისად, აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთს ამ ფაქტორების ცვლილებებზე დაყრდნობით.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის განსაზღვრულია ანარიცხის მატრიცის მიხედვით რომელიც წარდგენილია ქვემოთ. ანარიცხის მატრიცა ეყრდნობა აქტივის ვადაგადაცილების დღეების რაოდენობას და კორექტირებულია პერსპექტიულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

	31 დეკემბერი 2021 წელი				31 დეკემბერი 2020 წელი			
	საკრე- დიტო ზარალის განაკვეთი	სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სასიცოცხლო პერიოდზე	ნეტო საბალან- სო ლირებუ- ლება	საკრე- დიტო ზარალის განაკვეთი	სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სასიცოცხლო პერიოდზე	ნეტო საბალან- სო ლირებუ- ლება		
ათასი ლარი								
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მიმდინარე	0.01%	3,171	-	3,171	0.01%	4,737	-	
- 30 დღეზე ნაკლები								
ვადაგადაცილებით	0.01%	35	-	35	0.01%	548	-	
-30 დან 90 დღემდე	0.01%	118	-	118	0.01%	612	-	
-90 დან 180 დღემდე	0.01%	267	-	267	0.01%	77	-	
-181 დან 360 დღემდე	0.01%	-	-	-	-	-	-	
-360 დღეზე მეტი	0.01%	2,005	-	2,005	-	-	-	
სხვა მოთხოვნები								
- მიმდინარე	0.01%	278	-	278	0.01%	529	-	
სულ								
-	5,874	-	5,874	-	6,503	-	6,503	

11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები სალაროში	45	65
მოთხოვნამდე ანგარიშები ბანკში	26,503	25,761
საბანკო დეპოზიტები	20,000	20,000
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	46,548	45,826

კომპანიამ განათავსა 20,000 ათასი ლარის დეპოზიტი ვითიბი ბანკში, რომელსაც ერიცხება 9% საპროცენტო სარგებელი. ხელშეკრულება დაიდო 2021 წლის 2 დეკემბერს და 2 თვის ვადით. საპროცენტო სარგებელი ირიცხება ვადის გასვლის შემგომ თუმცა იმ შემთხვევაში თუ კომპანია მიმართავს ბანკს, შესაძლებელია ძირი თანხის და მასზე იმ დროისთვის დარიცხული პროცენტის დროზე ადრე გატანა.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების საკრედიტო რისკის ხარისხი 31 დეკემბერის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე ნაშთები ბანკში	საბანკო დეპოზიტები
<i>არა ვადაგადაცილებული და არა გაუფასურებული</i>		
- სს VTB ბანკი - BB რეიტინგით (2020: BB რეიტინგით) - S&P-ს მიხედვით	26,435	20,000
- სს ლიბერთი ბანკი - B რეიტინგით (2020: B რეიტინგით) - S&P-ს მიხედვით	20	-
- სს სბერბანკი - BBB (2020: BBB რეიტინგით) – Fitch-ის მიხედვით	48	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სალაროში ფულადი სახსრების გამოკლებით	26,503	20,000

12 სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა, თუ სხვაგვარად არაა დადგენილი	ჩვეულებრივი აქციები
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად დაფარული	23,000,000
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად დაფარული	23,000,000

მთლიანი ავტორიზებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა არის 23,000 ათასი აქცია (2020: 23,000 აქცია) ნომინალური ღირებულებით 10 ლარი აქციაზე (2020: 10 ლარი აქციაზე). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია სრულად დაფარულია. ყველა ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს.

ყველა დივიდენდი გამოცხადებულია ქართულ ლარში. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს უფლება აქვთ დროდადრო მიიღონ დივიდენდები, ასევე უფლება აქვთ კომპანიის შეხვედრებზე თითოეულ აქციაზე თითო ხმის დაფიქსირების.

2021 დასრულებული წლისთვის მოხდა 600 ათასი ლარის დივიდენდების გამოცხადება და სრულად გადახდა კომპანიის აქციონერებზე, რომელიც დაკავშირებულია 2017 წლის გაუნაწილებელ მოგებასთან. (2020: წული).

13 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

ათასი ლარი	2021	2020
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	226	168
გადასახდელი დივიდენდები	-	-
სულ ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში ამორტიზებული ღირებულებით	226	168
სხვა კრედიტორული დავალიანება	51	632
სულ სხვა კრედიტორული დავალიანება	51	632
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება 31 დეკემბერს	277	800

იხილეთ შენიშვნა 23 ფინანსური ვალდებულების ყველა კლასისთვის სამართლიანი ღირებულების შესახებ.

სხვა ვალდებულებები მოიცავს 52 ათასი ლარის ღირებულების საგადასახადო ვალდებულებებს, რომელიც არ არის დაკავშირებული მოგების გადასახადთან.

14 მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალი

კომპანია იღებს შემოსავალს საქონლისა და მომსახურების გადაცემიდან დროთა განმავლობაში შემდეგ ძირითად სერვისებსა და გეოგრაფიულ რეგიონებში:

ათასი ლარი	2021	2020
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	15,932	26,755
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	1,001	380
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	-	4
შემოსავალი სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებიდან	6,197	572
სულ შემოსავალი მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	23,130	27,711

კომპანია შემოსავალს იღებს ელექტროენერგიის გადაცემიდან და სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებიდან.

ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფებს განსაზღვრავს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი). ერთი კილოვატი ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფი 2021 წელს შეადგენდა 0.00314 ლარი (2020: 0.00278 ლარი).

შემოსავალი სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებიდან წარმოადგენს შემოსავალს სსე-სთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან (შენიშვნა 1). კომპანიამ მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზები თავის მომხმარებელს - სსე-ს საოპერაციო იჯარით განუსაზღვრელი ვადით გადასცა. ხელშეკრულება მოიცავს ორ შესასრულებელ ვალდებულებას: შვიდი მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის იჯარას და სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებასთან დაკავშირებულ არასაიჯარო კომპონენტს. იჯარის კომპონენტი აღიარებული იქნა, როგორც საოპერაციო იჯარა ფასს 16-ის შესაბამისად, ხოლო არასაიჯარო კომპონენტი აღიარებული იყო, როგორც შემოსავალი მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან ფასს 15-ის მიხედვით. ტრანზაქციის ფასის შესასრულებელ ვალდებულებაზე გადანაწილების მიზნით, ხელმძღვანელობამ გამოიყენა მოსალოდნელი ღირებულებას დამატებული მარჟის და ნარჩენი მეთოდის მიდგომების კომბინაცია.

14 მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალი (გაგრძელება)

ჯამური ანაზღაურება შეადგენს თვეში 2,480 ათას ლარს, რომელიც საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტებად დაიყო შესაბამისი ღირებულებებით 1,540 ათასი ლარი და 940 ათასი ლარი.

სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი 554 ათასი ლარი შეადგენს FGC EES PJSC-ზე იჯარით გაცემული ელექტროგადამცემი ხაზების შეკეთებისა და რემონტის მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავალს (შენიშვნა 1). კონტრაგენტთან ხელშეკრულება ფორმდება ყოველწლიურად და სამუშაოები სრულდება შესრულების პერიოდის განმავლობაში, რითაც კომპანია ცნობს შემოსავალს წრფივი მეთოდით საფუძველზე ამ პერიოდის განმავლობაში.

15 სხვა ხარჯები

ათასი ლარი	2021	2020
ტრანსპორტირება და საწვავი	748	519
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	666	590
მივლინებების ხარჯები	348	228
დაზღვევის ხარჯები	256	240
პროფესიული მომსახურება	245	243
დაცვის ხარჯი	214	150
კომუნალური და კომუნიკაციის ხარჯები	208	165
სოციალური	151	141
წარმომადგენლობითი და საკონფერენციო ხარჯები	85	84
იჯარის ხარჯი	65	62
სხვა ხარჯები	1,016	1,013
სულ სხვა ხარჯები	4,002	3,435

პროფესიული მომსახურების თანხა წარმოადგენს გადასახადს, რომელიც გადაიხდება ყოველწლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისა და აუდიტორის / აუდიტორული ფირმის სხვა პროფესიული მომსახურების შესრულებისათვის.

16 სხვა შემოსავალი

ათასი ლარი	2021	2020
ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი	264	170
სხვა	538	464
სულ სხვა შემოსავალი	802	634

17 ფინანსური ხარჯები

ათასი ლარი	2021	2020
ზარალი უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან, ნეტო	232	198
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	64	64
სულ მოგება ზარალში აღიარებული ფინანსური ხარჯები	296	262

18 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2021	2020
საპროცენტო შემოსავალი	3,771	3,241
მოგება უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან, ნეტო	-	-
სულ მოგება ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი	3,771	3,241

19 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯები წარმოადგენს 15/85 მფლობელისთვის გადახდილ დივიდენდზე.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და მოვალეობები

სასამართლო გარჩევა. ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას ზოგჯერ შეიძლება წარმოიქმნას პრეტენზიები კომპანიის წინააღმდეგ. ხელმძღვანელობას, თავისი შეფასებების საფუძველზე, მიაჩნია, რომ რაიმე არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება ამ პრეტენზიებთან დაკავშირებით, რომელიც გადააჭარბებს იმ ანარიცხებს, რომელიც წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაშია ასახული.

საგადასახადო გაუთვალისწინებელი მოვლენები. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განაცხადები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად გაურკვეველია, ურთიერთსაწინააღმდეგოა და მრავალგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება. გადასახადები სხვადასხვა ორგანოების მიერ განხილვას და გამოძიებას ექვემდებარება, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საპროცენტო ხარჯების დაწესების ძალაუფლება.

საგადასახადო წელი საგადასახადო უფლებამოსილი ორგანოების მიერ განხილვისთვის ღია რჩება მომდევნო 3 კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა განსაზღვრული გარემოებების გათვალისწინებით საგადასახადო წელი შეიძლება ღია დარჩეს უფრო დიდხანს. ამ გარემოებებმა შეიძლება შექმნას საგადასახადო რისკები საქართველოში, რომლებიც არსებითად უფრო მნიშვნელოვანია ვიდრე სხვა ქვეყნებში.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირება ჩამოყალიბების ეტაპზეა, შესაბამისად მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას, გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

კლიმატის ცვლილების განხილვა. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა და გააცნობიერა გლობალური შემოთქმული კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. მენეჯმენტი აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და საჭიროებისამებრ უპასუხებს კომპანიის სრულუფლებიანი ოპერირების უზრუნველსაყოფად. ასევე მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ ეს ინსტრუქციები გავრცელდება იმ ბაზრებზე, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

21 ფინანსური რისკების მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, მაშინ, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს, მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის პარტნიორი მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და წარმოიქმნება ასევე კომპანიის მომხმარებლების დებიტორული დავალიანებებისგან.

კომპანიას მაქსიმალური საკრედიტო რისკი, ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიას სამეურნეო საქმიანობის უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ლიმიტები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის ერთ პარტნიორთან, ან პარტნიორების ჯგუფთან, გეოგრაფიულ და ინდუსტრიის სეგმენტთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. კომპანიის მომხმარებლებზე დაფუძნებულ დემოგრაფიას, რომელიც მოიცავს იმ ინდუსტრიის, რომელშიც კომპანია მოღვაწეობს დეფოლტის რისკს, საკრედიტო რისკზე ნაკლები გავლენა აქვს. თუმცა, გეოგრაფიულად, საკრედიტო რისკი ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში. ხელმძღვანელობამ ჩამოაყალიბა საკრედიტო პოლიტიკა, რისი მიხედვითაც ყველა ახალი მომხმარებელი განიხილება ინდივიდუალურად კრედიტუნარიანობაზე მანამ, სანამ მათ, კომპანიის სტანდარტულ გადახდებისა და მიწოდების პირობებს არ შესთავაზებენ. კომპანიის განიხილა მოიცავს გარე რეიტინგებს, როცა ისინი ხელმისაწვდომია, და გარკვეულ შემთხვევებში საბანკო რეკვიზიტებს. კომპანიის ბრუნვის დაახლოებით 45% (2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 45%) შესაძლებელია მიეწეროს ერთ მომხმარებელს.

კომპანიას თავის მომხმარებლების ძირითად ნაწილთან 5 წელზე მეტია თანამშრომლობა. მომხმარებლების კრედიტორული რისკის მონიტორინგის დროს ისინი დაჯგუფებულნი არიან კრედიტორული მახასიათებლების მიხედვით, მათ შორის წარმოადგენენ თუ არა იურიდიულ ან ფიზიკურ პირებს, საბითუმო თუ საცალო მომხმარებლებს, რა გეოგრაფიული მდებარეობა გააჩნია, ხანდაზმულობის ტიპი, ვადიანობა და ფინანსური სირთულეების ისტორია.

სავაჭრო მოთხოვნების უზრუნველსაყოფად კომპანია არ განიხილავს გირაოს საჭიროებას რადგან, კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნების დაახლოებით 50 % (2020: 41%) დაკავშირებულია ერთ მომხმარებელთან.

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიისგან და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო ხუთ წელში. კომპანია აანალიზებს იმ ქვეყნების მაკრო ფაქტორებს, რომლებშიც ის ყიდის თავის მომსახურებას. 2021 წ. 31 დეკემბრის და 2021 წ. 1 იანვრის მდგომარეობით, დებიტორული დავალიანებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ადგილობრივი კლიენტებისგანაა, კომპანიამ ანალიზი გაუკეთა საქართველოს მაკროეკონომიკურ სცენარებს და მათ შესაბამის წილობრივ წონას საქართველოს ეროვნული ბანკის პუბლიკაციის მიხედვით.

კომპანიის მოვალეობის ისტორიულ ქცევაზე დაყრდნობით, კომპანიამ გამოავლინა, რომ მშპ და ვალუტის გაცვლითი კურსები ყველაზე რელევანტური ფაქტორებია, რაც მოქმედებს დებიტორული დავალიანებების ამოღებაზე და შესაბამისად, მორგებულია ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე დაფუძნებულ ისტორიული ზარალის განაკვეთზე.

კომპანია რეგულარულად განიხილავს მეთოდოლოგიასა და ვარაუდებს ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალსა და შეფასებებს შორის სხვაობის შესამცირებლად.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების კლასის მიხედვით შემდეგია:

ათასი ლარი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
<i>სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 10)</i>		
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	5,596	5,974
<i>ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 11)</i>		
- მოთხოვნამდე ანგარიშები ბანკში	26,503	25,761
- საბანკო დეპოზიტები	20,000	20,000
სულ მაქსიმალური საკრედიტო რისკები 31 დეკემბრისთვის	52,099	51,735

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. კომპანიას არ აქვს მნიშვნელოვანი სავალუტო რისკი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. კომპანიას არ აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ადგილზე მართვის ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები, რადგან ხელმძღვანელობა არ მიიჩნევს ამ რისკს კომპანიის ბიზნესისთვის მნიშვნელოვნად. თუმცა, ახალი სესხების და კრედიტების აღმოცენების დროს, ხელმძღვანელობა იყენებს მის განსჯას იმის გადასაწყვეტად, თუ რომელი იქნება კომპანიისთვის უფრო მომგებიანი, ფიქსირებული თუ ცვლადი განაკვეთი, მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, ვალდებულების შესრულების ვადამდე. კომპანიას არ გააჩნია საპროცენტო ხარჯის გამომწვევი ვალდებულება, მხოლოდ მოთხოვნამდე გადახდას დაქვემდებარებული ნაშთები და საბანკო დეპოზიტებია საპროცენტო შემოსავლის გამომწვევი აქტივები.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკის დროს საწარმოს პრობლემები ექნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებაში. კომპანიას უწევს იმ ვალდებულებებთან თანხვედრა, რომლებიც ასოცირებულია იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან, რომლებიც გვარდება სხვა ფინანსურ აქტივებში ფულის შეტანით. კომპანიის მიდგომა ლიკვიდურობის რისკის მართვასთან დაკავშირებით, არის ის, რომ შემდგომი დაგვარად უზრუნველყოს ის, რომ მას ყოველთვის ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა ვალდებულებების შესასრულებლად მაშინ, როცა საჭიროა, ორივე, ნორმალურ და სტრესულ პირობებში, მიუღებელი ზარალის და კომპანიის რეპუტაციისთვის სარისკო ზიანის მიყენების გარეშე.

ხელმძღვანელობა რეგულარულად ადევნებს თვალყურს კომპანიის ფულადი სახსრების მოძრაობის ყოველთვიურ პროგნოზებს. კომპანიამ ჩამოაყალიბა ახალი, ყოველწლიური დაბიუჯეტების პროცესი აქციონერებთან ერთად. ბიუჯეტი განიხილება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და მტკიცდება აქციონერების მიერ. ბიუჯეტი ახლდება ყოველთვიურად ფაქტობრივ შედეგებზე დაყრდნობით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. ვადიანობის ცხრილში მოცემული თანხები სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადებია. ასეთი არადისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არსებული თანხისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგება დამყარებულია დისკონტირებულ ფულადი სახსრების ნაკადზე.

ფინანსური ვალდებულებების ვადების ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელს ზემოთ	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა საკრედიტო ვალდებულებები (შენიშვნა 13)	226	-	-	-	-	226
საიჯარო ვალდებულებები	5	11	48	323	2,318	2,705
სულ სამომავლო გადახდები, რომლებიც მოიცავს სამომავლო ძირითად თანხებსა და საპროცენტო გადახდებს	231	11	48	323	2,318	2,931

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ვადების ანალიზი 2020 წ. 31 დეკემბრისთვის ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელს ზემოთ	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა საკრედიტო ვალდებულებები (შენიშვნა 13)	168	-	-	-	-	168
საიჯარო ვალდებულებები	5	11	48	323	2,400	2,787
სულ სამომავლო გადახდები, რომლებიც მოიცავს სამომავლო ძირითად თანხებსა და საპროცენტო გადახდებს	173	11	48	323	2,400	2,955

22 კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალი რათა დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებები. ეს მიიღწევა ეფექტური ფულის მართვით, კომპანიის ბრუნვების და მოგების მუდმივი მონიტორინგით, ძირითადად კომპანიის ფულადი სახსრების ნაკადებით დაფინანსებული გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმებით. ამ ზომების მიღებით, კომპანია მიზნად ისახავს მოგების მდგრად ზრდას. წლის განმავლობაში არ მომხდარა რაიმე ცვლილება კომპანიის კაპიტალის მართვის მიდგომებში.

კომპანია თვლის, რომ მთლიანი სამართავი კაპიტალი არის კაპიტალი, როგორც ეს წარდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

კომპანია არ ექვემდებარება რაიმე გარე სავალდებულო კაპიტალის მოთხოვნას.

23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ დაუკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

აქტივები და ვალდებულებები, რომელიც არ იზომება სამართლიანი ღირებულებით მაგრამ, რომლისთვისაც, სამართლიანი ღირებულება გამოვლენილია. სამართლიანი ღირებულების იერარქია და საბალანსო ღირებულება, რომელთა მიხედვით ხდება სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

	2021 წ. 31 დეკემბერი				2020 წ. 31 დეკემბერი			
	დონე 1 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 2 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 3 სამა- რთლიანი ღირებულება	საბალან- სო ღირებუ- ლება	დონე 1 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 2 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 3 სამა- რთლიანი ღირებულება	საბალან- სო ღირებუ- ლება
<i>ათასი ლარი</i>								
აქტივები								
სხვა ფინანსური აქტივები AC-ით								
- ფული და ფული ეკვივალენტები	46,548	-	-	46,548	45,826	-	-	45,826
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	5,596	-	5,596	-	5,974	-	5,974
- სხვა სავაჭრო მოთხოვნები	-	278	-	278	-	529	-	529
სულ აქტივები	46,548	5,874	-	52,422	45,826	6,503	-	52,329
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	277	-	-	277	800	-	-	800
სულ ვალდებულებები	277	-	-	277	800	-	-	800

სამართლიანი ღირებულებები სამართლიანი ღირებულებების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებზე დადგინდა დისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადების ღირებულების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრა განსაზღვრული ფულადი სახსრების ნაკადების მიხედვით, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

ამორტიზირებულ ღირებულებაში გატარებული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების დადგენილი სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება დადგენილ სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ. დისკონტის განაკვეთები დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზირებულ ღირებულებაში გატარებული ვალდებულებები. დადგენილი დაფარვის ვადებით დადგენილი სამართლიანი ღირებულების ინსტრუმენტების ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი ეფუძნება დადგენილ სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა, შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (a) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (b) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (c) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (c) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივები შედის თავდაპირველ სამართლიან ღირებულებაში, შემდგომ ამორტიზირებული ღირებულების კატეგორიაში.

25 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ

ანაზარი. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ 20,000 ათასი ლარის ოდენობის დეპოზიტი განათავსა ვითიბი ბანკში (შენიშვნა 11). 2022 წლის მარტში რუსეთ-უკრაინის მიმდინარე კონფლიქტის გამო ვითიბი ბანკს დაეკისრა სანქციები და შესაბამისად კომპანიის ანაზარი გადაეცა სს ბაზისბანკს. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ აღნიშნულ ცვლილებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე და შედეგებზე.

რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტი. 2022 წლის თებერვლიდან რეგიონში მიმდინარე პოლიტიკური დამაბულობა რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტის შედეგად გამწვავდა. ამან უარყოფითად იმოქმედა სასაქონლო და ფინანსურ ბაზრებზე და გაზარდა სავალუტო კურსებთან დაკავშირებული რყევადობა. რიგი ქვეყნებიდან დაწესებული სანქციების შედეგად ბევრმა კომპანიამ დატოვა რუსული ბაზარი და შეწყვიტა რუსეთის ბაზარზე მომსახურებისა და პროდუქციის მიწოდება. რუსეთის მიმართ დაწესებული სანქციებისა და რეგიონის ეკონომიკაზე შესაძლო შედეგები ჯერ უცნობია. უკრაინასა და რუსეთში განვითარებული მოვლენების მიმართ საქართველოს მოწყვლადობას და ამ ქვეყნებთან ეკონომიკური კავშირებს სავარაუდოდ უარყოფითი გავლენა ექნება ქვეყნის შემდგომი ზრდის პროგნოზებზე, ისევე როგორც სხვა მაკრო ეკონომიკურ ცვლადებზე.

კომპანიის გადამცემი ხაზების ნაწილი განლაგებულია რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე (შენიშვნა 1) და კომპანია გამოიმუშავებს საიჯარო შემოსავალს აღნიშნული აქტივების იჯარიდან. ამ აქტივების კონტროლთან და საიჯარო შემოსავლის მიღებასთან დაკავშირებული შესაძლო შეზღუდვები არა არსებით უარყოფით გავლენას მოახდენს კომპანიის შედეგებზე. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის რუსეთის ფილიალის საქმიანობასთან დაკავშირებული მთლიანი წმინდა აქტივები შეადგენდა 2,630 ათას ლარს. 2021 წელს ამ აქტივების ოპერირებიდან კომპანიამ გამოიმუშავა დაახლოებით 908 ათასი ლარი საოპერაციო იჯარიდან და 554 ათასი ლარი შემოსავალი სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებიდან.

კომპანიის მენეჯმენტი თვლის, რომ რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტი წარმოადგენს საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მოვლენას და ყურადღებით აკვირდება მიმდინარე ეკონომიკურ გარემოს, რათა საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისად მოახდინოს რეაგირება. ამ ეტაპზე, მენეჯმენტს არ შეუძლია დარწმუნებით განსაზღვროს სრული გავლენა კომპანიის მომავალ ოპერაციებზე.

სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა
საქრუსენერგო

მმართველობითი ანგარიში
2021 წელი

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა

“საქრუსენერგო”

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა “საქრუსენერგო” (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 1996 წლის 27 მაისს საქართველოს მთავრობასა და სააქციო საზოგადოება „რუსეთის ერთიანი ენერგეტიკული სისტემის“ (РАО «ЕЭС Россия»-ს) შორის ენერგეტიკის დარგში თანამშრომლობის შესახებ დადებული შეთანხმების საფუძველზე.

„კომპანიის“ მფლობელები არიან საქართველოს სახელმწიფო (50%), რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ და რუსეთის ფედერაცია (50%), რომელიც წარმოდგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ საქსელო კომპანიის“ (რუსეთის ფედერაციის ელექტროენერგიის გადაცემის საქსელო სისტემის ოპერატორი და მმართველი) მიერ.

სააქციო საზოგადოების მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. საზოგადოებას ჰყავს სამეთვალყურეო საბჭო. საზოგადოების ყოველდღიურ საქმიანობას ხელმძღვანელობს და მართავს გენერალური დირექტორი.

„კომპანია“ ფლობს და ექსპლუატაციას უწევს 500, 330 და 220 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზებს, მათ შორის სისტემათაშორის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 500 კვ ეგხ „კავკასიონს“, საქართველოსა და აზერბაიჯანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 500 კვ ეგხ „მუხრანის ველს“ და 330 კვტ ეგხ „გარდაბანს“ (ამჟამად, ორჯაჭვა 330 კვ ეგხ „1,2 გარდაბნის“ მშენებლობასთან დაკავშირებით მიმდინარეობს 330 კვ ეგხ „გარდაბნის“ დემონტაჟი), საქართველოსა და თურქეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 220 კვ ეგხ „აჭარას“ (ამჟამად 220 კვ ეგხ „აჭარა“ არ ფუნქციონირებს. არსებული ინფორმაციით თურქეთის მხარეს მიმდინარეობს მისი დემონტაჟი). ასევე, შიდა სასისტემო 500 კვ ელექტროგადამცემ ხაზებს: „იმერეთს“, „ქართლი-1“-ს, „ქართლი-2“-ს, „მუხრანს“ და „ასურეთს“.

„კომპანიის“ საქმიანობის ამოცანა და მიზანია:

- საკუთრებაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება და უსაფრთხო ექსპლუატაცია;
- ელექტროენერგიის შეუფერხებელი გადაცემა, მათ შორის ტრანზიტული გადაცემის უზრუნველყოფა;
- მეზობელი ქვეყნების ენერგეტიკულ სისტემებთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობის ხელშეწყობა;

აღნიშნულის განხორციელებისათვის საკუთრებაში არსებულ ელექტროგადამცემ ხაზებზე, „კომპანია“ მუდმივად ახორციელებს აუცილებელ პროფილაქტიკურ, სარეკონსტრუქციო, სარემონტო და აღდგენით სამუშაოებს. ელექტროგადამცემ ხაზებს ექსპლუატაციას უწევს

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში განლაგებული საექსპლუატაციო-სარემონტო უბნები და ფილიალი რუსეთის ტერიტორიაზე. უბნები საქართველოსა და რუსეთის ტერიტორიებზე დაკომპლექტებულია კვალიფიკაციური პერსონალით და აღჭურვილია გადამცემი ხაზის მომსახურებისათვის საჭირო თანამედროვე სტანდარტების ხელსაწყო-იარაღებითა და სპეცტექნიკით.

2021 წელს კომპანიამ სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემასთან“ გააფორმა იჯარის ხელშეკრულება, რის საფუძველზეც მოხდა კომპანიის საკუთრებაში არსებული მაღალი ძაბვის გადამცემი ელექტროენერგიის ხაზების იჯარით გადაცემა უვადოდ. აღნიშნული ხელშეკრულება ძალაში შევიდა 2021 წლის 1 ივლისიდან, რამაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა კომპანიის ბიზნეს მოდელზე. ამ თარიღის შემდგომ კომპანიის ძირითად შემოსავალს წარმოადგენს საიჯარო და თანმდევი სარემონტო სამუშაოებიდან მიღებული შემოსავალი. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია შემოსავლის იღებს მხოლოდ ერთი დებიტორისგან, რომელიც არის „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“.

„საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის“ 2021 წლის 24 ივნისის №28/2 გადაწყვეტილებით გაუქმებულ იქნა სს გეს „საქრუსენერგო“-ზე გაცემული ელექტროენერგიის გადაცემის ლიცენზია ხოლო ამავე კომისიის 2021 წლის 29 ივნისის №26 დადგენილებით 5 წლით დადგენილ იქნა გადაცემის სისტემის ოპერატორის ახალი ტარიფი (მათ შორის გამოთვლილ იქნა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისათვის“ გადაცემული ქონების იჯარის და თანმდევი სარემონტო-საექსპლუატაციო მომსახურების გაწევის ღირებულება).

კომისიის ზემოაღნიშნული დადგენილების შესაბამისად, განისაზღვრა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისათვის“ გადაცემული ქონების იჯარისა და თანმდევი სარემონტო-საექსპლუატაციო მომსახურების გაწევის ღირებულება.

2021 წელს „კომპანიამ“ მიიღო 14,476 ათასი ლარის წმინდა მოგება, ხოლო 2022 წლისთვის დაგეგმილია 9 081 ათასი ლარი მოგების მიღება.

„კომპანიის“ EBITDA¹ 2021 წელს იყო 19,032 ათასი ლარი, 2022 წელს დაგეგმილია 14,081 ათასი ლარის .

რაც შეეხება ფულად სახსრებს, 202 წლის ბოლოსთვის, „კომპანიის“ ბალანსზე არსებული ფულადი სახსრები იყო 46,548 ათასი ლარი. 2022 წლის ბიზნეს გეგმის მიხედვით კი „კომპანია“ ვარაუდობს, რომ მისი ფულადი სახსრები იქნება 30,608 ათასი ლარი.

გვინდა ავღნიშნოთ, რომ ახლო მომავალში, გენერაციის ობიექტების მშენებლობასთან ერთად აუცილებელი გახდება გადამცემი ქსელის მნიშვნელოვანი განვითარება, როგორც მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ასევე შიდა სასისტემო, როგორც ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობის, ასევე არსებულების მოდერნიზაციის გზით.

საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული გადამცემი ქსელის განვითარების 2021-2031 და 2022-2032 წლების ათწლიანი გეგმის მიხედვით „კომპანიას“ აღებული აქვს ვალდებულება განახორციელოს **ორჯაჭვა 330 კვ ეგზ „1,2 გარდაბნის“** მშენებლობა ქვესადგური „გარდაბანი-500“-დან საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვრამდე. აღნიშნული პროექტის რეალიზაციასთან დაკავშირებით 2020 წელს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროდან მიღებული დავალების შესაბამისად სს გეს „საქრუსენერგომ“ საქართველო-აზერბაიჯანის სასაზღვრო ზოლში განახორციელა **ორჯაჭვა 330 კვ ეგზ „1,2 გარდაბნის“** გადართება, რისთვისაც წითელი ხიდის მიმდებარე ტერიტორიაზე დამონტაჟებული იქნა **ორჯაჭვა ეგზ-ს N63 და N64 ანძები და N64 ანძიდან აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე აშენებულ, სასაზღვრო ზოლში განთავსებულ, ორჯაჭვა 330 ეგზ „1,2 გარდაბნის“ N158 ანძასთან სადენებისა და ოპტიკურ-ბოჭკოვანი გვარლის გადართება**. აღნიშნულით გარდაბნისა და აღსტაფის ქვესადგურებს შორის კავშირი განხორციელდა დროებითი სქემით: **ორჯაჭვა 330 კვ ეგზ „1,2 გარდაბნის“ N63 ანძიდან არსებულ 330 კვ ეგზ „გარდაბნის“ N3 ანძაზე ერთი ჯაჭვის მიერთებით**. პროექტის შესაბამისად უნდა აშენდეს ახალი, **ორჯაჭვა ელექტროგადამცემი ხაზი, რომელიც ჩაანაცვლებს არსებულ, ერთჯაჭვა, 330 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზს „გარდაბანს“, რომელიც ექსპლუატაციაშია 1958 წლიდან და ამოწურული აქვს საექსპლუატაციო რესურსი**. მშენებლობის განხორციელებისათვის „საქრუსენერგოს“ მოპოვებული აქვს ყველა საჭირო ნებართვები და გაფორმებული აქვს კონტრაქტი მშენებელ კომპანიასთან სს „ენერგონთან“. ამჟამად ობიექტზე მიმდინარეობს აქტიური სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოები. სამუშაოების მიმდინარეობას ზედამხედველობას უწევს აკრედიტირებული ინსპექტირების ორგანო - „საინჟინრო მონიტორინგის ჯგუფი“.

საქართველოს ტერიტორიაზე **ორჯაჭვა 330 ეგზ „1,2 გარდაბნის“** სიგრძე 20 კმ-მდე და მასზე დამონტაჟდება 69 ანძა. გაიჭიმება 235 კმ სადენი. ახალი ელექტროგადამცემი ხაზი აღჭურვილი იქნება ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელით. სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების დასრულება და ეგზ-ს ქსელში ჩართვა ნავარაუდევია 2022 წლის ივნისის თვეში. ახალი **ორჯაჭვა 330 კვ ელექტროგადამცემი ხაზით** შესაძლებელი იქნება აზერბაიჯანის ენერგოსისტემასთან 700-750 მგვტ-ი სიმძლავრის ელექტროენერგიის მიმოცვლა, რაც მნიშვნელოვნად გაზრდის ჩვენი ქვეყნის ენერგოსისტემის დამოუკიდებლობასა და უსაფრთხოებას.

2021-2031 და 2022-2032 წლების საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიან გეგმებში შეტანილია პროექტი **„მარნეული-აირუმი“**, რომელიც გულისხმობს 18,56 კმ სიგრძის ახალი 500 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობას 500 კვ ეგზ „მუხრანის“ N42 ანძიდან საქართველო-სომხეთის საზღვრამდე და 17 კმ არსებული 500 ეგზ „მუხრანის“ რეკონსტრუქციას N42-N109 ანძებს შორის მონაკვეთში. აღნიშნული ათწლიანი გეგმებით პროექტის **„მარნეული-აირუმის“** განმახორციელებელ და ეგზ-ს მფლობელ კომპანიად განსაზღვრულია სს გეს „საქრუსენერგო“.

500 კვ ეგზ მუხრანი ექსპლუატაციაში შევიდა 1987 წელს და ერთმანეთთან აკავშირებდა საქართველოსა და აზერბაიჯანის ენერგოსისტემებს ქვესადგურებით: „ქსანი-500“ და

„მინგეჩაური“. გასული საუკუნის 90-იან წლებში გარკვეული პერიოდით გადამცემი ხაზის უმოქმედობის დროს იგი გაიძარცვა და აღარ ფუნქციონირებდა 2012 წლამდე. 2012 წელს 500 კვ ეგხ „მუხრანის“ N1-N36 ანძებს შორის მონაკვეთი (9,8 კმ) გამოყენებული იქნა 500 კვ ეგხ „მუხრანის ველის“ მშენებლობაში, რითაც განხორციელდა კავშირი საქართველოსა და აზერბაიჯანის ენერგოსისტემების გარდაბნისა და სამუხის 500 კვ ქვესადგურებს შორის. მოგვიანებით, 2016 წელს მარნეულში ახალი ქვესადგურის აშენებასთან დაკავშირებით ეგხ „მუხრანის“ N110-N280 ანძებს შორის მონაკვეთი (56 კმ) მიერთებული იქნა ამ ქვესადგურში, რითაც ერთმანეთს დაუკავშირდა ქსნისა და მარნეულის 500 კვ ქვესადგურები. გადამცემ ხაზს ეწოდა 500 კვ ეგხ „ასურეთი“. დღეისათვის 500 კვ ეგხ „მუხრანის“ 17 კილომეტრიანი მონაკვეთი, მარნეულის ქვესადგურიდან ეგხ-ს N42 ანძამდე არ ფუნქციონირებს. იგი ახლო მომავალში გამოყენებული იქნება საქართველოსა და სომხეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელი ახალი 500 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის „მარნეული-აირუმის“ სექციაში.

500 კვ ეგხ „მარნეული-აირუმის“ სიგრძე საქართველოს ტერიტორიაზე ქვესადგურიდან „მარნეული-500“ საქართველო-სომხეთის საზღვრამდე შეადგენს 35,56 კმ-ს. მანძილი საქართველო-სომხეთის საზღვრიდან აირუმის 500 კვ ქვესადგურამდე კი 10 კმ-ია.

საქართველოსა და სომხეთის ენერგოსისტემებს შორის სიმძლავრის მიმოცვლის გაზრდის მიზნით, სომხეთის ქვესადგურ „აირუმში“ დაგეგმილია მუდმივი დენის ჩანართის მშენებლობა, რომლის საშუალებითაც იგეგმება პირველ ეტაპზე 350 მგვტ-ის, მეორეზე - 700 მგვტ-ის, ხოლო მესამე ეტაპზე 1050 მგვტ-ის ტოლი სიმძლავრის მიმოცვლა. აღნიშნულის განხორციელება საჭიროებს 500 კვ ეგხ „მარნეული-აირუმის“ შემადგენელი არსებული 500 კვ ეგხ „მუხრანის“ N42-N109 ანძებს შორის მონაკვეთის რეკონსტრუქციას. 500 კვ ეგხ „მუხრანის“ აღნიშნულ მონაკვეთზე დამონტაჟებულია AC 300/43 კვითის სადენი, ხოლო ოპტიკურ-ბოჭკოვანი გვარლი არსებულ ეგხ-ზე დამონტაჟებული არ არის. ეგხ-ს ამ მონაკვეთზე 68 ანძიდან 6 მეტალის კუთხური, 13 მეტალის შუალედური და 49 რკინა-ბეტონის შუალედური ანძებია დამონტაჟებული. აღსანიშნავია, რომ 2018 წელს განხორციელდა 500 კვ ეგხ „მუხრანის“ N42-N109 ანძებს შორის მონაკვეთის მიერთება ქვესადგურზე „მარნეული-500“, რისთვისაც N109 ანძიდან ქვესადგურამდე დამონტაჟდა ორი ახალი N109^ა და N109^ბ კუთხური ანძა და AC400/51 კვითის სადენი. 500 კვ ეგხ „მარნეული-აირუმის“ უსაფრთხო და საიმედო ფუნქციონირებისათვის სარეკონსტრუქციო მონაკვეთზე აუცილებელია AC-300 ტიპის სადენის AC-400 ტიპის სადენით ჩანაცვლება და ПБ 500-5H ტიპის რკინაბეტონის ანძების შეცვლა მეტალის შუალედური ანძებით.

500 კვ ეგხ „მარნეული-აირუმით“ შესაძლებელი იქნება ზაფხულში, საქართველოში გამომუშავებული ჭარბი ელექტროენერგიის ექსპორტი მეზობელ ქვეყნებში, ხოლო ზამთარში მნიშვნელოვანი მონაწილეობა ენერგიის დეფიციტის შევსებაში, რაც მნიშვნელოვნად გაზრდის საქართველოს გადამცემი ქსელის ფუნქციონირების მდგრადობასა და იმედიანობას.

2022-2032 წლების საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმით გათვალისწინებულია „500 კვ ეგხ „იმერეთის“ რეაბილიტაცია“.

500 კვ ეგხ „იმერეთი“ შიდა სასისტემო ელექტროგადამცემი ხაზია და იგი მო ნაწილებს ქვეყნის ელექტროენერგიით მომარაგების უზრუნველყოფაში. იგი ექსპლუატაციაში შევიდა 1978 წელს და ერთმანეთთან აკავშირებს ენგურჰესს და ქ/ს „ზესტაფონი-500“-ს. ელექტროგადამცემი ხაზის სიგრძე 131 კმ-ია და მოიცავს 388 ანძას.

ენგურჰესის გამომუშავება 3,5 მლრდ.კვტ.სთ-ია (დადგმული სიმძლავრე 1300 მგვტ), საიდანაც 2/3 გამომუშავებული ელექტროენერგიისა გადაიცემა 500 კვ ეგხ „იმერეთის“ საშუალებით, რომელსაც ემატება ასევე ელექტროენერგიის ის რაოდენობა, რომელიც საქართველოში შემოდის 500 კვ ეგხ „კავკასიონის“ საშუალებით.

ენგურჰესიდან ქ/ს „ზესტაფონი-500“-მდე ელექტროენერგიის გადაცემა შესაძლებელია ასევე 220 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზებითაც, მაგრამ მათ არ შეუძლიათ იმ ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) გატარება რაც შეიძლება საჭირო გახდეს 900 მგვტის და უფრო მეტი სიმძლავრით დატვირთული 500 კვ ეგხ „იმერეთის“ ავარიული გამორთვის შემთხვევაში. ეგხ „იმერეთის“ ტექნიკური მდგომარეობა კი ისეთია, რომ მიუხედავად გაწეული ფართომასშტაბიანი სარემონტო და სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა, არსებობს სუსტი ადგილები, როგორებიცაა სადენები, რომელთაც ექსპლუატაციის ვადებიდან და პირობებიდან გამომდინარე თითქმის ამოწურული აქვთ ექსპლუატაციის რესურსი. ასევე, სხვადასხვა დროს შესრულებულმა სარემონტო თუ საექსპლუატაციო სამუშაოების უხარისხობამ გამოიწვია ის, რომ 2014 და 2015 წლებში ეგხ „იმერეთი“ ავარიულად გამოირთო ტექნიკური გაუმართაობის გამო. ორივე შემთხვევაში ადგილი ქონდა წანაქცევ ანძებს შორის დაზიანებულ სადენებზე დადებული სარემონტო მოჭერებიდან სადენის გამომძროხას. 2014 წელს ეგხ-ს N104-N109 მალეებში, დეფექტურ მონაკვეთებში ავარიების პრევენციის მიზნით შეიცვალა 20 ტონამდე დაზიანებული სადენი.

აღნიშნული შემთხვევების სისტემატიური ხასიათის, მძიმე სისტემური ავარიების, უბედური შემთხვევებისა და დიდი მატერიალური ზარალის თავიდან აცილების მიზნით, ასევე ენერგოსისტემის საიმედო და უსაფრთხო ფუნქციონირებისათვის 2015 წელს 500 კვ ეგხ „იმერეთის“ სხვა მონაკვეთებზეც, კერძოდ: N21-N24, N45-N48, N67-N77, N173-N174, N194-N196, N323-N328, N330-N336 და N340-N341 ანძებს შორის მონაკვეთებში, რომლებშიც 1998-2006 წლებში წანაქცევი იყო შუალედური ანძები და სადენებზე დამონტაჟებული იყო დიდი რაოდენობით სარემონტო მოჭერები შეიცვალა 38 ათასი მეტრი (56 ტონამდე) AC 400/51 ტიპის სადენი და შესაბამისი სამონტაჟო არმატურა.

მსგავსი პრობლემები არსებობს 500 კვ ეგხ „იმერეთის“ სხვა უბნებზეც. ეგხ „იმერეთის“ გარკვეული მონაკვეთები გადის რთულ გეოგრაფიულ და გარემო პირობებში, რაც არაერთხელ გამხდარა საფრთხე გადამცემი ხაზის საყრდენების მდგრადობისათვის.

როგორც მოგეხსენებათ ეგხ „იმერეთი“ გადის დასავლეთ საქართველოში, შავ ზღვასთან ახლოს და მასზე ინტენსიურად მიმდინარეობს მეტალოკონსტრუქციისა და იზოლატორების

მეტალთან შეერთების ადგილების ჟანგვის პროცესი, კოროზია, რაც ასევე არანაკლებ საფრთხეს წარმოადგენს ელექტროგადამცემი ხაზის მდგრადობისათვის.

2022-2032 წლების საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიან გეგმაში სს გეს „საქრუსენერგოს“ მიერ განსახორციელებელ პროექტთა სიაში შეტანილია 500 კვ ეგზ „იმერეთის“ რეაბილიტაცია, რომელიც გულისხმობს ეგზ-ს გაჯანსაღებას და მის გამტარუნარიანობის გაზრდას დაზიანებული სადენებისა და სახაზო არმატურის შეცვლით, ასევე 52 კმ სიგრძის ახალი, 500 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობას ქ/ს „ზესტაფონი-500“-დან ქ/ს-მდე „წყალტუბო-500“. პროექტის ექსპლუატაციაში შესვლა ზემოაღნიშნული ათწლიანი გეგმით გათვალისწინებულია 2027 წლისათვის.

გარდა საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმებით გათვალისწინებული საინვესტიციო პროექტებისა სს გეს „საქრუსენერგოს“ 2022 წელს დაგეგმილი აქვს:

- სარეკონსტრუქციო სამუშაოები 500 კვ ეგზ „იმერეთის“ N330-N340 საანკერო ანძებს შორის მონაკვეთზე, რომელიც განლაგებულია თერჯოლის მუნიციპალიტეტების მაღალმთიან რელიეფში და წარმოადგენს ძლიერი ქარის, ყინულმოცვის და დიდთოვლობის ზონას. ეგზ „იმერეთის“ აღნიშნულ არეალში 1982 წელს ადგილი ქონდა N334 და N336 შუალედური ანძების წაქცევას, ხოლო 2006 წელს დიდთოვლობის შედეგად მეორედ წაიქცა N336 (P2 ტიპის) შუალედური ანძა. 500 კვ ეგზ „იმერეთის“ N330-N340 საანკერო მალში P2 ტიპის შუალედურ ანძებზე დატვირთვების შესამცირებლად და ელექტროგადამცემი ხაზის საიმედო ფუნქციონირების შენარჩუნების მიზნით N335, N336 და N337 შუალედური ანძები შეიცვლება Y2+5 ტიპის კუთხური ანძებით. აღნიშნული ღონისძიებით მნიშვნელოვნად გაიზრდება ეგზ „იმერეთის“ უსაფრთხო ფუნქციონირება და ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის უწყვეტი ელექტროენერგიით მომარაგების საიმედოობა.

- დიფერენციალური დაცვების განხორციელება 500 კვ ეგზ „კავკასიონზე“.

როგორც ცნობილია 500 კვ ეგზ „კავკასიონი“ გადის რთულ გეოგრაფიულ და მეტეოროლოგიურ კლიმატურ არეალში. გადამცემი ხაზის ავარიული გამორთვები ძირითადად განპირობებულია ატმოსფერული დაცვებით. მდგომარეობას ართულებს ისიც, რომ გადამცემი ხაზი არ არის აღჭურვილი თანამედროვე დაცვებისა და ავტომატიკის სისტემებით. ელექტროგადამცემი ხაზის საპროექტო დატვირთვა 700 მეგავატია. ელექტროგადამცემი ხაზის ავარიული გამორთვა იწვევს საქართველოს ენერგოსისტემის მდგრადობისა და ელექტროენერგიის ხარისხის გაუარესებას.

500 კვ ეგზ „კავკასიონზე“ დიფერენციალური დაცვების განხორციელებასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს ეგზ „კავკასიონის“ აღჭურვას თანამედროვე სწრაფმოქმედი სარელეო დაცვისა და ავტომატიკის სისტემებით (პროექტირება, მოწყობილობების შეძენა, მონტაჟი, გაშვება-გაწყობა და ტესტირება, მათ შორის დაზიანების ადგილის აღმოჩენი ხელსაწყო

შეძენა და მონტაჟი), სს გეს „საქრუსენერგო“ მოლაპარაკებებს აწარმოებს კომპანია „ჯენერალ-ელექტრიკთან“.

500 კვ ეგხ „კავკასიონზე“ სარელო დაცვების განხორციელების შესაძლებლობის დადგენის მიზნით ჩატარდა შესაბამისი კვლევები. კვლევების საფუძველზე დადგინდა ასევე 500 კვ ეგხ „კავკასიონზე“ ერთფაზა ავტომატური განმეორებითი ჩართვის განხორციელების შესაძლებლობა ქვესადგურებში „ცენტრალნაიასა“ და „ჯვარში“ დამონტაჟებული ელევანური ამომრთველების გამოყენებით. ამჟამად კავშირგაბმულობის პროვაიდერების ჩართულობით მიმდინარეობს მოსამზადებელი სამუშაოები კავშირის არხის ტესტირებისათვის, რომელთა მონაცემების საფუძველზე განისაზღვრება საწყისი პარამეტრები და ტექნიკური დავალება დაპროექტებისათვის.

გარდა ზემოაღნიშნულისა ელექტროგადამცემი ხაზების შეკეთებაში ჩაყენების შესაძლებლობის შესაბამისად წარმოებს დაზიანებული იზოლატორებისა და გაცვეთილი სახაზო არმატურის შეცვლა, სადენებისა და გვარლების შეკეთება და სხვა აუცილებელი სარემონტო სამუშაოები.

ანძების კონსტრუქციის მდგრადობის შენარჩუნებისათვის აუცილებელ აღდგენით და გამაგრებით სამუშაოებთან ერთად წარმოებს ლითონის ანძების ანტიკოროზიული დაცვის სამუშაოებს. ანტიკოროზიული დაცვის სამუშაოები კომპანიის საკუთრებაში არსებულ ელექტროგადამცემ ხაზებზე მიმდინარეობს პრიორიტეტების მიხედვით, პირველ ეტაპზე 500 კვ ეგხ-ებზე: „ქართლი-1“-ზე, ქართლი-2“-ზე და „იმერეთზე“. სულ მიმდინარე პერიოდისთვის სს გეს „საქრუსენერგოს“ ელექტროგადამცემ ხაზებზე შეღებილია 5 000 ტონაზე მეტი მეტალოკონსტრუქცია.

ელექტროგადამცემი ხაზების შეკეთებაში ყოფნის შეზღუდულ ვადებში „კომპანიის“ საქმიანობის ეფექტურობისა და ოპერატიულობის ამაღლების მიზნით ბოლო წლებში მნიშვნელოვნად განახლდა და შეივსო „კომპანიის“ სპეც ტექნიკის პარკი, მათ შორის მძიმე ტექნიკით, რომელთაც არაერთხელ მიუღიათ მონაწილეობა ქვეყანაში სტიქიური მოვლენებით შექმნილი პრობლემების სალიკვიდაციო სამუშაოებშიც.

კომპანია ვალდებულია უზრუნველყოს ელექტროგადამცემი ხაზების სწორი და უწყვეტი მუშაობა ისე, რომ არ შეუქმნას რაიმე საფრთხე გარემოს. ამჟამად კომპანიას არ გააჩნია გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რაიმე კონკრეტული პოლიტიკა, თუმცა მუდმივად უზრუნველყოფს გადამცემი ხაზის დაცვის ზონაში სანიტარული და ეკოლოგიური მდგომარეობის კონტროლს, რაშიც აქტიურად ჰყავს ჩართული ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოები.

„კომპანიის“ ერთ-ერთ საკვანძო ამოცანად რჩება, ხარჯების ეკონომიურად მიზანშეწონილი პოლიტიკის მხარდაჭერა და მოგების გაზრდა. შრომის ნაყოფიერების ზრდა, თანამშრომლების

ეფექტური მართვისა და ორგანიზაციის გზით. აგრეთვე, პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებითა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვით. აქტივების მოცულობის ზრდა და საზოგადოების დადებითი ფინანსური შედეგის ფორმირება.

„კომპანიის“ რისკებს მიეკუთვნება:

-დარგობრივი რისკი;

-საბაზრო რისკები. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების 21-ე შენიშვნაში

-ფინანსური რისკი. გამომდინარე იქედან, რომ საზოგადოება ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებას ძირითადად ახორციელებს ქვეყნის შიგნით, უცხოური ვალუტების კურსის მერყეობით გამოწვეული რისკი უმნიშვნელოა. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების 21-ე შენიშვნაში.

-სავალუტო რისკი: აღნიშნული რისკი „კომპანიის“ მხრიდან მინიმუმამდეა დაყვანილი, რადგან ძირითადად საქმიანობა ხორციელდება ლარში.

-ფორს-მაჟორი. არ არის დამოკიდებული კომპანიაზე.

შენიშვნა: კომპანია არ იყო ჩართული კვლევებისა-ძიებისა და განვითარების (R&D) აქტივობებში 2021 წელს.

20 აპრილი 2022

ბაჩანა სულაძე

ეფექტური მართვისა და ორგანიზაციის გზით. აგრეთვე, პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებითა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვით. აქტივების მოცულობის ზრდა და საზოგადოების დადებითი ფინანსური შედეგის ფორმირება.

„კომპანიის“ რისკებს მიეკუთვნება:

-დარგობრივი რისკი;

-საბაზრო რისკები. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების 21-ე შენიშვნაში

-ფინანსური რისკი. გამომდინარე იქედან, რომ საზოგადოება ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებას ძირითადად ახორციელებს ქვეყნის შიგნით, უცხოური ვალუტების კურსის მერყეობით გამოწვეული რისკი უმნიშვნელოა. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების 21-ე შენიშვნაში.

-სავალუტო რისკი: აღნიშნული რისკი „კომპანიის“ მხრიდან მინიმუმამდეა დაყვანილი, რადგან ძირითადად საქმიანობა ხორციელდება ლარში.

-ფორს-მაჟორი. არ არის დამოკიდებული კომპანიაზე.

შენიშვნა: კომპანია არ იყო ჩართული კვლევებისა-ძიებისა და განვითარების (R&D) აქტივობებში 2021 წელს.*

20 აპრილი 2022

ბაჩანა სულაძე